

JP Elektroprivreda HZ HB d.d.
Mostar

Financijski izvještaji za godinu koja je
završila 31. prosinca 2022. godine
i izvještaj neovisnog revizora

Sadržaj

Izjave Uprave	3
Izveštaj neovisnog revizora	6
Izveštaj o bilanci uspjeha	9
Izveštaj o financijskom položaju	10
Izveštaj o novčanim tijekovima	12
Izveštaj o promjenama u kapitalu	13
Opći podaci o društvu	14
Pravni, računovodstveni i drugi temelji financijskih izvješća	18
Sažetak temeljnih računovodstvenih politika	21
Bilješke uz financijske izvještaje	32-59

Izjave Uprave

Primatelj:

UHY Revident d.o.o. Mostar

Biskupa Čule bb, 88000 Mostar

Vama, revizorima, ja, generalni direktor Društva JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo), zadužen za sastavljanje financijskih izvješća dajem sljedeće izjave:

A. Informacije i dokazi

Informacije i dokazi koje ste od nas zahtijevali su Vam dane u potpunosti i savjesno. Kao osoba zadužena za davanje ovih izjava i dokaza imenovali smo sljedeće osobe:

OSOBE ZADUŽENE ZA SURADNJU S REVIZOROM

IME I PREZIME

- Anto Tutiš, izvršni direktor,
- Blaženka Novaković,
- Bajna Puđa,
- Marijana Pehar,
- Darko Đolo

B. Knjigovodstveni iskazi

Mi smo se pobrinuli za to da su vam knjigovodstveni iskazi poslovanja Društva u potpunosti stavljeni na raspolaganje. Ovoj dokumentaciji pripadaju upute, organizacijska dokumentacija i ostalo što pomaže u razumijevanju računovodstvenog sustava Društva.

U knjigovodstvenoj evidenciji su obuhvaćeni svi poslovni događaji koji su morali biti proknjiženi u poslovnoj 2022. godini.

Mi smo se pobrinuli za to da Vam je sva dokumentacija za koju imamo obvezu čuvanja u pisanoj ili elektronskoj formi dana na raspolaganje u roku koji je realan i razuman za Vaše razumijevanje podataka.

C. Financijska izvješća

Kao direktor Društva ispunio sam odgovornost za pripremanje i prezentiranje financijskih izvješća. Naša odgovornost je fer prezentacija financijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izvještavanja (MSFI). Ova odgovornost obuhvaća: utvrđivanje, uvođenje i održavanje internih kontrola važećih za sastavljanje i objektivan prikaz financijskih izvješća u kojima neće biti značajnih pogrešnih prikazivanja uzrokovanih prijevarom ili pogreškom; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; i utvrđivanje razumnih računovodstvenih procjena primjerenih u danim okolnostima.

Vjerujemo da je financijskim izvješćima koji su predmet revizije koju Vi obavljate prikazana sva imovina, obveze, eventualne obveze, rezerviranja, ukupni rashodi i ukupni prihodi, kao i sve obvezne napomene uz financijska izvješća. Sve obveze, kako predvidive tako i nepredvidive su prikazane u skladu s Međunarodnim Standardima Financijskog Izvještavanja (MSFI).

Primijenjene metode prikazivanja pozicija u financijskim izvješćima i njihovo vrednovanje odgovaraju zahtjevima posebnih propisa iz ove oblasti. Naš izbor i primjena metoda iskazivanja pozicija u financijskim izvješćima i njihovog vrednovanja je primjerena. Značajne pretpostavke koje smo koristili u procjenama su primjerene, te smo ih Vama prikazali.

Izjave Uprave (nastavak)

Za sve događaje nakon datuma finansijskih izvješća koji su to zahtijevali prilagodili smo finansijska izvješća i napomene uz finansijska izvješća u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Izvijestili smo Vas o svim poznatim stvarnim i mogućim sudskim sporovima i zahtjevima čiji se utjecaj uzeo u obzir pri sastavljanju finansijskih izvješća u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Svi planovi i očekivanja koji mogu imati za posljedicu značajnu promjenu knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza prikazanih u finansijskim izvješćima predstavljeni su u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Društvo je pravni; odnosno ekonomski vlasnik imovine prikazane u finansijskim izvješćima. Sva založna i stvarna opterećenja u vezi s ovom imovinom su objavljena u skladu s Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja (MSFI).

Mi smo se pridržavali svih dogovora koji mogu imati značajan utjecaj na finansijske izvješća. Eventualni slučajevi nepridržavanja su Vam dani na znanje.

U obzir smo uzeli sve događaje koji mogu imati utjecaj na poslovanje Društva i iz tih događaja rezultirajuće finansijske obveze te iste objavili ili u finansijskim izvješćima ili (ako se iste ne obuhvaćaju u finansijskim izvješćima) naveli u dodatku uz ovu izjavu. Ako takvi navodi ili napomene nedostaju, onda takvih događaja nije bilo na datum sastavljanja finansijskih izvješća.

Godišnje izvješće o poslovanju

- Mi smo odgovorni za sastavljanje godišnjeg izvješća o poslovanju.
- Izvješće o poslovanju sadrži sve obvezne podatke kako je propisano člankom 42. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 15/21).
- Tijek poslovanja Društva i položaj Društva su predstavljeni na fer način i analizirani u Godišnjem izvještaju o poslovanju. Analiza obuhvaća finansijske i nefinansijske pokazatelje uspješnosti relevantne za poslovnu aktivnost Društva u skladu sa Zakonom.
- Godišnji izvještaj o poslovanju sadrži (u skladu s točkom 42. Zakona o Računovodstvu i Reviziji u FBiH):
 - ***Sve značajne događaje nastale u periodu od završetka poslovne godine do datuma predaje finansijskih izvješća,***
 - ***Procjenu očekivanog budućeg razvoja Društva,***
 - ***Najvažnije aktivnosti u vezi s istraživanjem i razvojem,***
 - ***Korištene finansijske instrumente ako je značajno za procjenu finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja Društva,***
 - ***Ciljeve i politike Društva u vezi s upravljanjem finansijskim rizicima, zajedno s politikama zaštite od rizika za svaku planiranu transakciju za koju je neophodna zaštita,***
 - ***Izloženost Društva cjenovnom, kreditnom, tržišnom, valutnom riziku, riziku likvidnosti i drugim rizicima prisutnim u poslovanju Društva***

Interne kontrole

Mi smo odgovorni za sastavljanje (konceptiju, implementaciju, održavanje i poboljšavanje) adekvatnog sustava internih kontrola u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Pod sustavom internih kontrola podrazumijevamo proces kroz koji nadzire i kontrolira:

Izjave Uprave (nastavak)

- ***Efikasnost i efektivnost operativnih aktivnosti (ovo uključuje zaštitu imovine od gubitaka uzrokovanih štetama ili malverzacijama),***
- ***Pouzdanost financijskog izvještavanja i***
- ***Pridržavanje za Društvo bitnih zakonskih propisa kako bi se spriječilo da se ne postignu ciljevi poslovanja ako bi nastali poslovni rizici.***

Nije bilo, niti trenutno postoje značajni nedostaci u internim kontrolama.

U skladu s primjenjivim sustavom internih kontrola implementirali smo odgovarajuće mjere da spriječimo i otkrijemo eventualne nezakonite radnje zaposlenih.

Izvijestili smo Vas o rezultatima procjene rizika da financijska izvješća i Godišnje izvješće o poslovanju mogu sadržavati značajne pogreške uslijed namjernih pogrešnih prikazivanja.

Nismo svjesni postojanja nezakonitih radnji u Društvu naročito onih koje se odnose na pravne zastupnike Društva i druge izvršne uposlenike, uposlenike koji imaju ključnu ulogu u sustavu internih kontrola, i drugih osoba čije nezakonite radnje mogu imati značajan utjecaj na financijska izvješća Društva.

Potpunost danih informacija

Na uvid su Vam dani svi zapisi, dokumenti i informacije o neobičnim događajima s kojima je Uprava bila upoznata, kao i sve ostale informacije koje su bitne za reviziju financijskih izvješća.

Osigurali smo Vam uvid u imena svih banaka s kojima je Društvo tijekom godine imalo poslovne veze, kao i uvid u sva stanja na transakcijskim računima Društva.

Mi potvrđujemo da moguće neispravljene pogreške nisu značajne u odnosu na ukupna financijska izvješća Društva.

Navedenu izjavu u širem obliku smo potpisali prije početka revizije i nalazi se u radnoj dokumentaciji revizora. Ova financijska izvješća odobrila je Uprava i potpisani su od strane:

Za i u ime Uprave

dr. sc. Drago Bago dipl.ing.el.
v.d. generalnog direktora

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar
Kralja Petra Krešimira IV, 6-A
Mostar

24. travanj 2023. godine

UHY REVIDENT d.o.o.
Biskupa Čule bb,
BiH-88000 Mostar
BOSNA I HERCEGOVINA
Tel/Fax.: +387 36 330 260
info@uhy-ba.com
www.uhy-ba.com

Izveštaj neovisnog revizora

Vlasnicima i Upravi Društva JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Predmet revizije

Obavili smo reviziju finansijskih izvješća JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar sa stanjem na dan 31. prosinca 2022. godine a koje se sastoje od bilance stanja, bilance uspjeha, izvješća o promjenama na kapitalu i izvješća o tijekovima gotovine za godinu koja se završava na navedeni datum prikazanim na stranicama od 9 do 13 te sažetka značajnih računovodstvenih politika i drugih pripadajućih zabilješki na stranicama 14 do 59.

Osnova za mišljenje s rezervom

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora, u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvješća. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u sklad s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

- Nismo sudjelovali u redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i kapitala sa stanjem na dan 31. prosinca 2022.godine i pripremnim aktivnostima za izradu finansijskih izvješćaja za 2022.godinu jer smo ugovor potpisali iza tog datuma (u siječnju 2023. godine) a što nije u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima - MREVs, Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službeni list FBiH broj 15/21). Detaljnije o tome na stranici 39 u Bilješci 16 uz finansijska izvješća.
- Društvo je izvršilo test umanjenja sukladno MRS 36, umanjenje vrijednosti imovine koje pokazuje da je značajan dio imovine amortiziran te da je potrebno vrednovanje iste po MSV (međunarodnim standardima vrednovanja) i proširiti procjenu bilančnih pozicija društva u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine FBiH 15/21) članak 26-29 na adekvatan način. Detaljnije o tome na stranici 51 u Bilješci 40 uz finansijska izvješća.

Mišljenje revizora

Po našem mišljenju, izuzev naprijed navedenih napomena, finansijska izvješća prikazuju realno i objektivno u svim značajnim aspektima finansijski položaj društva na dan 31. prosinca 2022. godine, rezultate njegova poslovanja za godinu tada završenu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i računovodstvenim standardima koji se primjenjuju na teritoriji Federacije i koji obuhvaćaju: Međunarodne

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

računovodstvene standarde (MRS), Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja (MSFI) Međunarodni standard financijskog izvještavanja za male i srednje subjekte (MSFI za MSS) zajedno s uputama, objašnjenjima, smjernicama i načelima koje IFAC i IASB donose i koje prevodi i objavljuje Komisija za računovodstvo i reviziju BiH.

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za objavu ostalih informacija, koje obuhvaćaju Izveštaj Uprave. Ostale informacije ne uključuju financijske izvještaje, te se naše mišljenje ne odnosi na njih niti obuhvaća bilo kakvo izražavanje uvjerenja u pogledu ostalih informacija. Naša je obaveza pročitati ostale informacije i razmotriti da li su podložne pogrešnim prikazivanjem. Ukoliko na bazi provedenih revizijskih procedura zaključimo da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama dužni smo izvijestiti o tim činjenicama. Na bazi provedenih procedura u reviziji, nismo stekli uvjerenje da postoje značajne pogrešne objave u ostalim informacijama, te u ovom pogledu nemamo nikakve značajne činjenice koje smatramo prigodnim za objavu.

Odgovornost uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške. U sastavljanju financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške, te izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji.

Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije.

Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola;
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola Društva;
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;

Izveštaj neovisnog revizora (nastavak)

- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi vremenski neograničeno poslovati. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem izvještaju nezavisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja nezavisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu prouzročiti da Društvo prekine s vremenski neograničenim poslovanjem;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa zaduženima za upravljanje, između ostalog, u vezi s pitanjima koja se tiču planiranog obima i vremenskog rasporeda revizije i važnih revizijskih nalaza, uključujući i značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Broj: 03-04-23

UHY Revident d.o.o. Mostar

mag.oec. Antonio Vukoja
direktor
ovlašteni revizor
broj licence 3070026236

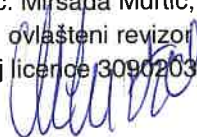
prof.dr. sc. Božo Vukoja, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3080033107

Kristina Vasilj, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3080021177

doc.dr.sc. Mirsada Murtić, dipl.oec.
ovlašteni revizor
broj licence 3090203211

Mostar, Bosna i Hercegovina
20. travanj 2023. godine

	Bilješka	2022	2021
Prihodi iz ugovora s povezanim stranama	1	1.358	2.004
Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na domaćem tržištu	2	393.527.987	456.589.729
Prihodi iz ugovora s nepovezanim stranama na inozemnom tržištu	3	8.069.356	18.096.919
Poslovni prihodi		401.598.701	474.688.652
Financijski prihodi	4	933.489	1.115.855
Ostali prihodi i dobici	5	18.778.510	20.710.701
Ostali prihodi		19.711.999	21.826.556
Nabavna vrijednost prodane robe	6	184.308.150	115.423.453
Materijalni troškovi	7	5.403.251	4.964.519
Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	8	110.541.397	103.126.258
Amortizacija	9	66.026.562	63.009.591
Troškovi primljenih usluga	10	62.844.473	54.239.812
Ostali poslovni rashodi i troškovi	11	27.664.076	37.848.874
Poslovni rashodi		456.787.909	378.612.507
Financijski rashodi	12	8.640.000	7.550.049
Ostali rashodi i gubici	13	36.957.814	67.380.157
Ostali rashodi		45.597.814	74.930.206
Dobit (gubitak) iz redovnog poslovanja prije oporezivanja		(81.075.023)	42.972.495
Porez na dobit	14	-	-
Dobit (gubitak) iz redovnog poslovanja		(81.075.023)	42.972.495
Dobit (gubitak)		(81.075.023)	42.972.495

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka	2022	2021
Nematerijalna imovina	15	4.675.130	4.212.496
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	1.004.275.528	1.040.173.816
Imovina s pravom korištenja	17	545.717	387.795
Ulaganja u ovisne subjekte	18	247.139	247.139
Financijska imovina po amortiziranom trošku	19	9.573	19.593
Dugoročna imovina		1.009.753.087	1.045.040.839
Zalihe	20	8.050.595	8.734.907
Potraživanja od kupaca	21	90.968.490	119.069.757
Ostala financijska imovina po amortiziranom trošku	22	507.864	430.226
Potraživanja po financijskim najmovima	23	138.565	55.663
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	24	910.139	35.072.175
Potraživanja za PDV	25	4.251.927	2.138.032
Ostala potraživanja	26	1.940.870	752.296
Razgraničenja	27	829	25.398
Kratkoročna imovina		106.769.279	166.278.454
Imovina ukupno		1.116.522.366	1.211.319.293
Izvanbilančna evidencija	39	396.365.047	397.107.775
Imovina i izvanbilančna evidencija - ukupno		1.512.887.413	1.608.427.068

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

	Bilješka	2022	2021
Vlasnički kapital		736.166.001	736.166.001
Rezerve		163.857.160	155.262.661
Dobit		-	42.972.495
Gubitak		(185.846.284)	(139.149.257)
Kapital	28	714.176.877	795.251.900
Dugoročne financijske obveze	29	128.130.110	161.191.814
Odgođeni prihod	30	96.585.821	95.400.209
Rezerviranja	31	68.023.398	58.966.747
Ostale obveze, uključujući i razgraničenja		-	-
Dugoročne obveze		292.739.329	315.558.770
Obveze prema dobavljačima	32	25.956.148	33.758.532
Kratkoročne financijske obveze	33	52.801.066	35.177.390
Ostale kratkoročne financijske obveze	34	1.651.704	36.570
Odgođeni prihod	35	1.456.687	1.379.049
Ostale obveze iz poslovanja	36	171.077	2.045.869
Obveze za plaće	37	8.778.372	8.332.742
Ostale kratkoročne obveze	38	18.791.106	19.778.471
Kratkoročne obveze		109.606.160	100.508.623
Kapital i obveze ukupno		1.116.522.366	1.211.319.293
Izvanbilančna evidencija	39	396.365.047	397.107.775
Kapital, obveze i izvanbilančna evidencija - ukupno		1.512.887.413	1.608.427.068

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

	2022	2021
Gotovinski tokovi iz poslovnih aktivnosti		
Priljevi od kupaca	518.545.917	512.304.919
Odljevi po osnovu plaćanja zaposlenima	(110.406.633)	(103.986.417)
Odljevi po osnovu plaćanja dobavljačima, po osnovu poslovnih aktivnosti	(352.323.692)	(260.580.648)
Odljevi po osnovu ostalih troškova, nastalih po osnovu poslovnih aktivnosti	(41.582.716)	(58.025.956)
Odljevi po osnovu plaćanja poreza na dobit	(80.945)	(64.551)
Ostali Priljevi iz poslovnih aktivnosti	5.596.449	3.757.965
Ostali Odljevi iz poslovnih aktivnosti	(3.934.740)	(1.229.229)
Neto gotovinski tok u poslovnim aktivnostima	15.813.640	92.176.083
Gotovinski tokovi iz ulagačkih aktivnosti		
Odljevi po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(31.588.520)	(33.069.154)
Priljevi po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme	129.585	40.910
Odljevi po osnovu kupovine nematerijalne imovine	(1.498.341)	(199.545)
Priljevi od ostale financijske imovine po amortiziranom trošku	878.455	1.037.182
Neto gotovinski tok u ulagačkim aktivnostima	(32.078.821)	(32.190.607)
Gotovinski tokovi iz financijskih aktivnosti		
Priljevi od uzetih kredita	30.982.865	15.289.019
Otplata glavnice uzetih kredita	(46.779.393)	(45.118.790)
Otplata kamate po uzetim kreditima	(1.899.120)	(2.035.592)
Neto gotovinski tok u financijskim aktivnostima	(17.695.648)	(31.865.363)
Neto povećanje / (smanjenje) gotovine	(33.960.829)	28.120.113
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku razdoblja	35.072.175	3.950.406
Efekti promjene deviznih tečajeva	(201.207)	1.656
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju razdoblja	910.139	32.072.175

Priložene bilješke sastavni su dio ovih financijskih izvještaja.

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

Izveštaj o promjenama u kapitalu za godinu završenu na dan 31. prosinca 2022. godine

(Svi iznosi su izraženi u KM)

	Vlasnički udjeli	Rezerve	Revalorizacijske rezerve	Akumulirana neraspoređena	UKUPNO
Stanje na dan 31.12.2020. godine	736.166.001	161.841.879	-	(145.728.475)	752.279.405
Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-
Efekti ispravka greška	-	-	-	-	-
Ponovno iskazano stanje na početku perioda 1.1.2021. god.	736.166.001	161.841.879	-	(145.728.475)	752.279.405
Dobit (gubitak) za period	-	-	-	42.972.495	42.972.495
Ostali ukupni rezultat za period	-	-	-	-	-
Ukupni rezultat	-	-	-	42.972.495	42.972.495
Drugi oblici raspodjele dobiti i pokrivanja gubitka	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	(6.579.218)	-	6.579.218	-
Stanje na dan 31.12.2021. godine	736.166.001	155.262.661	-	(96.176.762)	795.251.900
Efekti promjena u računovodstvenim politikama	-	-	-	-	-
Efekti ispravka greška	-	-	-	-	-
Ponovno iskazano stanje na 1.1.2022. godine	736.166.001	155.262.661	-	(96.176.762)	795.251.900
Dobit (gubitak) za period	-	-	-	(81.075.023)	(81.075.023)
Ostali ukupni rezultat za period	-	-	-	-	-
Ukupni rezultat	-	-	-	(81.075.023)	(81.075.023)
Drugi oblici raspodjele dobiti i pokrivanja gubitka	-	-	-	-	-
Ostale promjene	-	8.594.499	-	(8.594.499)	-
Stanje na dan 31.12.2022. godine	736.166.001	163.857.160	-	(185.846.284)	714.176.877

Priložene bilješke sastavni su dio ovih finansijskih izvještaja.

Opći podaci o društvu

Firma: Direkcija JP Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg-Bosne d.d. Mostar

Sjedište: ulica kralja Petra Krešimira IV 6A, Mostar

Upis u sudski registar: Društvo je upisano u sudski registar Višega suda u Mostaru (sada je to nadležnost Općinskog suda Mostar) pod brojem: 1-3177

Skraćena oznaka firme: JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar

MBS: Društvo je kao pravni subjekt prema Standardnoj klasifikaciji djelatnosti razvrstano u Šifru podrazreda djelatnosti: 35.11 Proizvodnja električne energije

JIB: 4227248350007

PDV broj: 227248350007

Javno poduzeće „Elektroprivreda Hrvatske zajednice Herceg Bosne“ d.d. Mostar ima pravni kontinuitet od 17. studenog 1992. godine, kada je upisano u sudski registar Višeg suda u Mostaru.

Na osnovu Rješenja Agencije za privatizaciju u FBiH o odobrenju upisa izvršene privatizacije u sudski registar iz januara 2004. godine, Društvo je upisano u registar Kantonalnog suda u Mostaru pod brojem 1-3177, od kada je nastavilo raditi kao dioničko društvo. Nakon ovog upisa, vršena su usklađivanja upisa u sudskom registru u dijelu djelatnosti Društva, podružnica i ovlaštenih osoba za zastupanje.

Društvo je jedno od tri javna elektroenergetska poduzeća u Bosni i Hercegovini.

Osnovne aktivnosti Društva su: proizvodnja, distribucija, opskrba i upravljanje električnom energijom, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, uvoz i izvoz električne energije. Zbog restrukturiranja elektroenergetskog sektora u Bosni i Hercegovini, iz Društva je od ožujka 2006. godine izdvojena djelatnost prijenosa električne energije.

Zakon o reguliranju energetske djelatnosti: Federacija Bosne i Hercegovine je 28.08.2013. godine donijela je Zakon o električnoj energiji, koji regulira elektroenergetski sustav i elektroprivredne djelatnosti, razvoj tržišta električne energije i institucija za reguliranje tržišta, opći uvjeti za isporuku električne energije, planiranje i razvoj, izgradnju, rekonstrukciju i održavanje elektroenergetskih objekata, nadzor nad provođenjem zakona, i druga pitanja od značaja za obavljanje elektroprivredne djelatnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, osim prijenosa električne energije, aktivnosti vezanih za prijenos, međunarodnu trgovinu, upravljanje, vođenje elektroenergetskog sustava, balansno tržište i tržište pomoćnih usluga, koja su u nadležnosti Bosne i Hercegovine, sukladno Zakonu o prijenosu električne energije, regulatoru i operatoru sustavom Bosne i Hercegovine.

Djelatnosti Društva u unutarnjem prometu:

Proizvodnja i distribucija električne energije, opskrba električnom energijom, trgovina električnom energijom (prodaja i kupovina), mjerenje električne energije na mjestima preuzimanja i isporuke električne energije, servisiranje i umjeravanje mjernih instrumenata električne energije (baždarenje), zastupanje i posredovanje na tržištu električne energije, prijenos električne energije, gradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije, gradnja hidro građevinskih objekata, gradnja ostalih građevina niskogradnje, d. n., elektroinstalacijski radovi, posredovanje u trgovini specijaliziranoj za određene proizvode ili skupine ostalih proizvoda, trgovina na veliko ostalim strojevima i opremom i ostale poslovne djelatnosti propisane Statutom Društva u skladu s važećom Klasifikacijom djelatnosti

Opći podaci o društvu (nastavak)

Djelatnosti Društva u vanjskotrgovinskom prometu je:

- uvoz i izvoz električne energije,
- uvoz i izvoz roba i pružanje usluga iz okvira registrirane djelatnosti,
- posredovanje i zastupanje u prometu roba i usluga,
- uvoz rezervnih dijelova, reprodukcijskoga materijala i opreme za obavljanje djelatnosti,
- obavljanje vanjskotrgovinskih poslova u slobodnim zonama.

Osnivači/Članovi: 1.487

Od 28. travnja 2004. godine posluje kao dioničko društvo.

Temeljni kapital iznosi 736.166.000 KM, od čega je udio državnog kapitala 667.428.152 KM ili 90% i privatiziranog - dioničkog kapitala 68.737.849 KM ili 10%. Podijeljen je na 7.361.660 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 100 KM.

Organi upravljanja

Prema Statutu, organi upravljanja i rukovođenja su: Skupština, Nadzorni odbor i Uprava kao organi upravljanja, te Odbor za reviziju.

Skupštinu Društva čine dioničari. Osnivač Društva je Vlada FBiH, koja ima najveći broj dionica, sa glasačkom moći razmjerno učešću u temeljnom kapitalu Društva. Ispred državnog kapitala punomoćnica ispred Vlade FBiH je Jasmina Pašić.

Nadzorni odbor sastoji se od sedam članova. Šest članova su ispred državnog kapitala a jednog od članova može birati predstavnik radnika. Članove Nadzornog odbora imenovala je Skupština Društva 25. veljače 2020. godine, a po prethodnoj suglasnosti Vlade FBiH, na razdoblje od četiri godine.

Nadzorni odbor:

- Božo Perić dipl. ing. el.
- mr. sc. Karmela Miletić dipl. ing. stroj.,
- Ivo Vincetić dipl. oec.,
- Ivica Krivić dipl. ing. rud.,
- Zoran Buntić dipl. iur.
- Alija Fitozović dipl. oec.,
- mr. sc. Karlo Kardov dipl. ing. stroj.

Uprava Društva

Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj 31. siječnja 2020. donio je odluku o imenovanju Generalnog direktora - člana Uprave na mandatno razdoblje od 17.2. 2020. do 16.2.2024. godine.

Dana 28. veljače 2020. godine, Nadzorni odbor je donio odluku o imenovanju članova Uprave - izvršnih direktora na mandatno razdoblje od 1. ožujka 2020. do 29. veljače 2024. godine.

Upravu Društva čini generalni i šest izvršnih direktora:

- mr. sc. Marinko Gilja dipl. ing. el., generalni direktor,
- Zoran Tabak dipl. ing. el., izvršni direktor za Proizvodnju el. Energije,
- Ilija Bakalar dipl. ing. el., izvršni direktor za Distribuciju el. Energije,
- Ivica Prskalo dipl. oec., izvršni direktor za Opskrbu el. Energijom,
- Anto Tutiš dipl. oec., izvršni direktor za Ekonomske poslove,

Opći podaci o društvu (nastavak)

- Robert Lesko dipl. iur., izvršni direktor za Pravne poslove,
- dr. sc. Drago Bago dipl. ing. el., izvršni direktor za Razvoj.

Odbor za reviziju imenovao je Nadzorni odbor, a Skupština potvrdila 3. prosinca 2019. godine na razdoblje od četiri godine. Odbor za reviziju sastoji se od tri člana uključujući i predsjednika, te od direktora Odjela za internu reviziju koji nema pravo glasa. Obveze i odgovornosti Odbora za reviziju su propisane zakonom i Statutom Društva. Čine ga predsjednik Vedran Smiljanić i članice Slavica Aničić i Marina Bradara.

Interna revizija

Društvo ima uspostavljen Odjel interne revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH. U Odjelu su zaposlena dva revizora: jedan vodeći i jedan interni revizor i rukovoditelj Odjela interne revizije.

Interna kontrola

Društvo ima uspostavljen Odjel interne kontrole.

Razvrstavanje: velika pravna osoba

Burza: Od 27. kolovoza 2004. godine dionice Društva su uvrštene i od tada kotiraju na Sarajevskoj burzi vrijednosnih papira (SASE), pod oznakom JPEMR. Upis u Registar kod Komisije za vrijednosne papire Federacije BiH na temelju Rješenja Komisije br. 03-19-221/04 od 21. travnja 2004. godine, te je s Registrom za vrijednosne papire u Federaciji BiH 28. travnja 2004. godine sklopljen Ugovor o vršenju poslova registriranja, čuvanja i održavanja podataka o vrijednosnim papirima za račun Društva.

Primjena standarda: MRS I MSFI

Organizacija Društva:

Aktivnosti Društva uređene su primjenjivim zakonima, uredbama i odlukama donesenim od strane Vlade Federacije Bosne i Hercegovine.

Društvo posluje kroz četiri organizacijske jedinice, obavljajući funkcije, kako slijedi:

- Odjel za proizvodnju električne energije,
- Odjel za distribuciju električne energije,
- Odjel za opskrbu električne energije i
- Direkcija društva

Odjel za proizvodnju električne energije predstavlja najvažniji odjel u Društvu. Ovdje se obavlja temeljna djelatnost proizvodnje električne energije, te se pružaju pomoćne i sistemske usluge.

Unutar ovog Odjela radi sedam hidroelektrana: HE Rama, HE Čapljina, HE Mostar, HE Peć Mlini, HE Jajce I, HE Jajce II i HE Mostarsko Blato, te jedna vjetroelektrana (VE Mesihovina). Vjetroelektrana Mesihovina sastoji se od 22 vjetroatagregata, ukupne snage 50,6 MW i godišnje proizvodnje od oko 165,17 GWh.

Ukupna instalirana snaga svih hidroelektrana je 852 MW, s mogućnošću proizvodnje 2.110 GWh godišnje.

Sve hidroelektrane uključene su u sustav daljinskog nadzora i vođenja iz glavnog dispečerskog centra Društva.

Odjel za distribuciju električne energije

Društvo raspolaže sa 12.934 km distribucijske mreže naponskih razina 0,4 kV, 10(20) kV, te 295 km 35 kV mreže. Ukupna instalirana snaga distribucijskih transformatora postrojenja 35/10(20) kV iznosi 106 MW, a

Opći podaci o društvu (nastavak)

transformatora postrojenja 10(20)/0,4 kV iznosi 1.159,6 MW. Ukupan broj transformatorskih postrojenja je 3.777.

Način upravljanja mrežom i postrojenjima odvija se preko pet dispečerskih centara smještenih u sjedištima DP-a (dispečerska područja) i pogonima. U slijedećem razdoblju planirano je uvođenje suvremenog SCADA/ DMS sustava upravljanja.

Odjel za opskrbu električnom energijom

Temeljni organizacijski dijelovi ovog Odjela su: Ured Izvršnog direktora, Opskrbno područje Jug, Opskrbno područje Centar, Opskrbno područje Sjever. Organizaciju opskrbnih područja čine odjeli i sekcije u kojima se obavlja djelatnost opskrbe električnom energijom. Ovaj Odjel ima direktan odnos s kupcima i odgovoran je za obračun i naplatu električne energije.

Direkcija društva je odgovorna za logistiku i rukovođenje poslovanjem na najvišem nivou. Pored navedenog, ovaj odjel je odgovoran i za kupce koji koriste električnu energiju napona 110 kV i više.

Ovisna društva:

- Elektrokontrol HZ H-B d.o.o. Čapljina s udjelom od 173.000,00 KM, što predstavlja 40% ukupnog temeljnog kapitala društva. Udjeli su stečeni temeljem ugovora broj 1-2520/04 od 26.07.2004. godine uz cijenu od 85.710,00 KM. Udjeli Društva u ovom zavisnom društvu su naknadno povećani na iznos od 247.139,15 KM ili 57,142%.
- Građevinsko poduzeće Neretva-E d.o.o. Čapljina, udjelom od 824.034,00, što predstavlja 7,45% ukupnog temeljnog kapitala. Ova vrijednost je naknadno povećana na iznos od 859.665,00 KM ili 14%

Pravni temelj

Pravni temelj za rad Društva je Zakon o gospodarskim Društvima Federacije Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH br: 81/15).

Konceptualni okvir i temelj i obveza za sastavljanjem finansijskog izvješća definirana je na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji BiH (Službeni glasnik BiH br. 42/04) koji je stupio na snagu 18.09.2004.godine te Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine F BiH br.15/21) od 18.2.2022. godine. Od 01. siječnja 2005. godine primjenjuju se Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja. Njima je potrebno utvrditi jesu li Finansijska izvješća Društva sastavljena u skladu s Međunarodnim standardima i interpretacijama odobrenim od strane Odbora za Međunarodne standarde (IASB) a koji nose naziv Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja (IFRS) a koji su se ranije zvali Međunarodni računovodstveni standardi.

Opći aspekt i cilj revizije

Na temelju zahtjeva Društva **JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar** i Ugovora o vršenju revizije finansijskih izvješća za 2022. godinu, reviziju Finansijskih izvješća je obavilo Društvo za reviziju i poslovne usluge **UHY REVIDENT d.o.o. Mostar**, u razdoblju od 30.3.2023. godine do 20.4.2023. godine.

Na temelju općih revizijskih ciljeva, cilj ove revizije je da neovisni revizor iznese svoje mišljenje o tome da li su finansijska izvješća Društva za 2022. godinu pripremljena u skladu s propisima u F BiH, da li izvješća daju istinit i fer pregled iskazanih finansijskih pozicija u Bilanci uspjeha, Bilanci stanja, Izvješća o promjenama na kapitalu, Izvješća o novčanim tijekovima, posebnim podacima o plaćama i broju zaposlenih i zabilješkama uz finansijska izvješća.

Na temelju općih revizijskih ciljeva, napravljen je plan revizije, koji smo predvidjeli:
Upoznavanje klijenta i pravnih propisa koji reguliraju njegov rad, razmjenu pisama, uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju i evidencije klijenta u fazi prije sastavljanja revizijskog izvješća, prikupljanje odgovarajućih revizijskih dokaza i formiranje radne dokumentacije, pregled finansijskih izvješća za 2022. godine, ocjena istinitosti i fer prikaza poslovanja u 2022. godini, sastavljanje izvješća o reviziji i davanje mišljenja ovlaštenog revizora.

Odgovorne osobe za sastavljanje finansijskih izvješća

Odgovorne osobe za sastavljanje finansijskih izvješća **JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar** su:

- mr.sc. Marinko Giljadip.ing.el. generalni direktor
- Anto Tutiš, dipl.oec. izvršni direktor
- Blaženka Novaković, dipl.oec. certificirani računovođa broj licence 4789/5
- Bajna Puđa, dipl.oec. certificirani računovođa broj licence 5794/5

Dokumentacija za reviziju finansijskih izvješća

Svu potrebnu dokumentaciju, korespondenciju i organizaciju procesa revizije je koordinirala Blaženka Novaković.

Dokumentacija revizije su finansijska izvješća Društva (Bilanca stanja, Bilanca uspjeha, Bilanca novčanih tijekova, Izvješće o promjenama na kapitalu) kao i Bruto bilanca, Glavna knjiga Popisne liste, Odluke tijela upravljanja i rukovođenja, poslovna dokumentacija, izvješća Uprave, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju, zapisnici o PDV i drugim kontrolama, pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama,

Pravni, računovodstveni i drugi temelji finansijskih izvješća (nastavak)

normativna akta, izvod iz Sudskog registra, Bankovni izvodi, popisne liste i drugi dokazi i objašnjenja koja su revizoru stavljena na raspolaganje.

Financijsko knjigovodstvo

Financijsko knjigovodstvo odvija se preko programa za obradu podataka i obuhvaća sve bitne elemente za analitičko i sintetičko sagledavanje poslovnih promjena.

Primjena MSR-a

U postupcima revizije primjenjivali smo Međunarodne Standarde Revizije (MSR) i to posebno:

MSR 200 Cilj i temeljna načela Revizije finansijskog izvješća

MSR 500 Revizijski dokazi

MSR 510 Početna stanja

MSR 530 Uzorkovanje i testiranje

MSR 700 Izvještavanje revizora sa mišljenjem

Identifikacija i praćenje troškova

Društvo vrši identifikaciju i praćenje troškova prema zahtjevima MRS 14 – Izvještavanje po segmentima.

Revizorski tim

Revizorski tim koji je obavio reviziju finansijskih izvješća Društva:

1. prof.dr.sc. Božo Vukoja dipl.oec	– ovlašteni revizor
2. doc.dr.sc. Mirsada Murtić dipl.oec.	– ovlašteni revizor
3. mag.oec. Antonio Vukoja	– ovlašteni revizor
4. Kristina Vasilj, dipl.oec	– ovlašteni revizor
5. dr.sc. Nedim Memić	– ovlašteni revizor
6. dr.sc. Milenko Krunić	– ovlašteni revizor

i asistenti revizije

1. mag.oec Katarina Vrljić
2. mag.oec Sara Knežević
3. Matea Antonela Vukoja dipl.oec.

Vrijeme trajanja revizije

Vrijeme trajanja kod klijenta: od 30.3.2023. godine do 20.4.2023. godine.

Računovodstvena evidencija

Računovodstvena evidencija bazirana je sljedećim računovodstvenim propisima:

- Zakonu o računovodstvu i reviziji ("Službeni list F BiH", 15/21),
- Međunarodnim računovodstvenim standardima,
- Pravilnik o kontnom okviru, sadržaju konta i primjeni kontnog okvira za gospodarska društva
- Pravilniku o obrascima bilanca stanja i bilanca uspjeha za poduzeća i zadruge, druge pravne osobe i poduzetnike koji vode dvojno knjigovodstvo, Pravilniku o obrascu i sadržaju pozicija u obrascu izvješća o promjenama na kapitalu i novčanim tijekovima,
- Po odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u BiH, sve pravne osobe primjenjuju Međunarodne računovodstvene standarde od 2006. godine.
- Međunarodni standard finansijskog izvještavanja za velike subjekte (MSFI)

Pravni, računovodstveni i drugi temelji financijskih izvješća (nastavak)

Uz godišnja financijska izvješća za poslovnu 2022. godinu Društvo je objavilo i osnovne korištene Računovodstvene politike i zabilješke.

Poslovne knjige i financijska izvješća se vode i sastavljaju po kontnom planu za gospodarska Društva i FERK-ov kontni plan.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika

Pravila procjenjivanja – temeljne pretpostavke

Financijska izvješća trebaju biti sastavljeni po načelu nastanka poslovnih događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti. Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promjena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka (a ne kada se gotovina ili njen ekvivalent primi ili isplati).

Financijska izvješća sastavljeni po načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izvješća o novčanim tijekovima) pružaju informacije ne samo o poslovnim promjenama iz prethodnog razdoblja, koje uključuju isplatu i prijem gotovine, već također i o obvezama za isplatu gotovine u budućem razdoblju i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem razdoblju.

Financijska izvješća su sastavljena pod pretpostavkom da će Društvo poslovati na neograničeni vremenski period i da će nastaviti poslovati i u budućnosti.

Priznavanje elemenata financijskih izvješća

Sredstvo se priznaje u bilanci stanja kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritjecati u Društvo i kada sredstvo ima nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja ili vrijednost koja se može pouzdano izmjeriti. Obveza se priznaje u bilanci stanja kada je vjerojatno da će odljev resursa koji sadrži ekonomske koristi proizići iz podmirenja sadašnjih obveza i kada se iznos obveze koja će se podmiriti može pouzdano izmjeriti.

Prihod se priznaje u bilanci uspjeha kada je povećanje budućih ekonomskih koristi povezano s povećanjem sredstava ili smanjenjem obveza koje se mogu pouzdano izmjeriti, odnosno da priznavanje prihoda nastaje istovremeno s priznavanjem povećanja sredstava ili smanjenja obveza.

Rashodi se priznaju u bilanci uspjeha kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje su povezane sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obveza i mogu se pouzdano izmjeriti, odnosno da priznavanje rashoda nastaje istovremeno s priznavanjem porasta obveza ili smanjenjem sredstava.

Kapital se iskazuje u skladu s financijskim konceptom kapitala kao uloženi novac ili uložena kupovna moć i predstavlja neto imovinu Društva. Iz financijskog koncepta kapitala proistječe koncept očuvanja financijskog kapitala. Očuvanje financijskog kapitala mjeri se u nominalnim monetarnim jedinicama - CSD. Po ovom konceptu dobit je zarađena samo ako financijski (ili novčani) iznos neto imovine na kraju razdoblja premašuje financijski (ili novčani) iznos neto imovine na početku razdoblja, nakon uključivanja bilo kakvih raspodjela vlasnicima ili doprinosa vlasnika u tijeku godine.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman tečajnih razlika

Izvršen je preračun novčanih sredstava, potraživanja i obveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protuvrijednost po tečaju na dan bilanciranja. Pozitivne i negativne tečajne razlike nastale po tome temelju su iskazane kao prihod ili rashod razdoblja.

Računovodstvena načela

Pri sačinjavanju financijskih izvješća Društvo je obvezno pridržavati se sljedećih načela:

Načelo stalnosti

Načelo stalnosti iz koga proizlazi da imovinski, financijski i prinosni položaj Društva kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju omogućavaju poslovanje u neograničenom roku iz čega proizlazi

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

privremenost i povremenost izvještavanja, kao i obveznost procjenjivanja po nabavnoj cijeni i cijeni koštanja osim u slučajevima primjena načela impariteta.

Načelo dosljednosti

Načelo dosljednosti koje podrazumijeva da se način procjenjivanja u dužem vremenskom razdoblju ne mijenja, a ako do promjene ipak dođe u Aneksu se iskazuje efekt promjene i obrazlože razlog promjene.

Načelo realizacije

Načelo realizacije po kojemu se u bilanci uspjeha mogu uključiti samo realizirani (tržišno potvrđeni) dobici.

Načelo impariteta

Načelo impariteta (nejednake vrijednosti), koje zahtjeva bilanciranje imovine po najnižoj a obveza po najvišoj vrijednosti što ima za posljedicu odmjera vanja rashoda na više a prihoda na niže, kao i uzimanje u obzir smanjenje cijene (deprijacije) i rezerviranja nezavisno je li rezultat dobit ili gubitak.

Načelo uzročnosti prihoda i rashoda

Načelo uzročnosti prihoda i rashoda po kome se uzimaju u obzir svi prihodi i svi rashodi danog obračunskog razdoblja bez obzira na moment naplate prihoda (fakturiranu realizaciju) i momenta plaćanja na temelju rashoda.

Načelo pojedinačnog procjenjivanja dospelosti i obveza

Načelo pojedinačnog procjenjivanja dospelosti i obveza pri čemu eventualna grupna procjenjivanja radi racionalizacije proistječu iz pojedinačnog procjenjivanja.

Načelo identiteta bilanci

Načelo identiteta bilanci po kome bilanca otvaranja poslovnih knjiga za tekuću godinu mora biti identična zaključnoj bilanci za prethodnu godinu.

IMOVINA

Imovinu je potrebno procjenjivati prije datuma bilanciranja.

Neuplaćeni upisani kapital

Neuplaćeni upisani kapital procjenjuje se po trenutnoj vrijednosti potraživanja na temelju upisanog neuplaćenog kapitala

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se priznaju samo kada je vjerojatno da će od tog ulaganja pritjecati ekonomske koristi i kada je nabavna vrijednost ulaganja pouzdano mjerljiva, a obuhvaćaju ulaganja u razvoj, koncesije, patente, licence, ulaganja u ostalu nematerijalnu imovinu, kao i kupovinom stečenog goodwilla.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju prema nabavnoj vrijednosti.

Licence za software i projektna dokumentacija

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Licence i projektna dokumentacija se amortiziraju tijekom očekivanog korisnog vijeka upotrebe. Očekivani korisni vijek upotrebe pregledava se godišnje, te se vrše procjene umanjjenja vrijednosti ukoliko postoji indikacija za umanjjenje vrijednosti.

Naknadni troškovi

Naknadni troškovi vezani uz kapitaliziranu nematerijalnu imovinu priznaju se u knjigovodstveni iznos stavki samo ako povećavaju buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom, te ako će iste pritićati u Društvo. Svi ostali troškovi predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju kad su nastali.

Amortizacija

Amortizacija se obračunava koristeći linearnu metodu otpisa kroz procijenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine. Nematerijalna imovina amortizira se od datuma kada je raspoloživa za upotrebu. Procijenjeni korisni vijek trajanja nematerijalne imovine za software i projektna dokumentacija 3-5 godina

Nekretnine, postrojenja, oprema i sredstva

Nekretnine, postrojenja i oprema su materijalna sredstva koja Društvo drži za upotrebu u proizvodnji ili isporuku robe ili pružanje usluga, za iznajmljivanje drugim osobama ili u administrativne svrhe ili za koja se očekuje da će se koristiti duže od jednog obračunskog razdoblja.

Nabavke nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme u tijeku godine evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava uvećana za sve zavisne troškove nabavke i sve troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Cijenu koštanja navedenih sredstava proizvedenih u vlastitoj režiji čine direktni troškovi i pripadajući indirektni troškovi, koji se odnose na to ulaganje.

Dobici ili gubici koji proistječu iz rashodovanja ili otuđenja utvrđuju se kao razlika između procijenjenih neto priljeva od prodaje i iskazanog iznosa sredstva i priznaju se kao prihod ili rashod u bilanci uspjeha.

U momentu nabavke ova imovina se vrednuje po nabavnoj cijeni.

Nakon početnog priznavanja po nabavnoj vrijednosti građevinski objekti, postrojenja, oprema i sredstva, vrednuju se po sadašnjoj vrijednosti (nabavna vrijednost umanjena za iznos obračunate amortizacije i gubitke na temelju smanjenja vrijednosti).

Investicione nekretnine nakon početnog priznavanja procjenjuju se po sadašnjoj vrijednosti (obično je to vladajuća tržišna cijena). Dobit ili gubitak nastao uslijed promjene vrijednosti investicione nekretnine uključuje se u rezultat u kome je nastao.

Sadašnja vrijednost građevinskih objekata, postrojenja, opreme i investicijske imovine uvećava se za naknadne troškove na temelju troškova adaptacije, zamjene dijelova i troškova generalnih popravki pod uvjetom da se ovi troškovi mogu izmjeriti i da oni produžuju korisni vijek ili povećavaju učinak sredstva.

Nakon početnog vrednovanja kada knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme odstupa od tržišnih cijena na dan sastavljanja bilanci, vrši se procjena nekretnina, postrojenja i opreme ili putem nove nabavne cijene ili putem revalorizacije. Pozitivni efekti ove procjene povećavaju revalorizacijsku rezervu, a negativni efekti smanjuju revalorizacijsku rezervu, a ako revalorizacijske rezerve nema negativni efekt povećava rashod manjom vrijednošću imovine u bilanci uspjeha.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Amortizacija

Obračun amortizacije vrši se od početka narednog mjeseca u odnosu na mjesec kada je sredstvo stavljeno u upotrebu.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom, primjenom stopa koje se utvrđuju na temelju procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava.

Osnovica za obračun amortizacije sredstva je nabavna vrijednost.

Preostala vrijednost je jednaka je razlici nabavne vrijednosti i ispravke vrijednosti, što znači da Društvo ne očekuje da će dobiti neku vrijednost za sredstvo na kraju njegovog korisnog vijeka trajanja.

Metoda obračuna amortizacije je linearna tj. proporcionalna (pasus 62 MRS 16 – *Nekretnine, postrojenja i oprema*).

Najviše stope amortizacije iz člana 19. Zakona o porezu na dobit, koje se priznaju kao porezno dopustiv rashod, po grupama su:

a)	građevinski objekti	5,00%
b)	ceste, komunalni objekti, željeznica	10,00%
c)	oprema, vozila, postrojenja	15,00%
d)	oprema za vodoprivredne, vodovodne i kanalizacijske sisteme	15,00%
e)	hardver i softver i oprema za zaštitu okoliša	33,30%
f)	višegodišnji zasadi	15,00%
g)	osnovna stada	40,00%
h)	nematerijalna imovina	20,00%

Stope amortizacije koje Društvo primjenjuje dane su u slijedećoj tabeli:

Grupa sredstava	Vijek trajanja (god.)	Stopa amortizacije (%)
Nematerijalna imovina	5	20%
Građevinski objekti		
Građevine i građevinski dio trafostanica	100 - 20	1% - 5%
Betonski i drveni stupovi	20	5%
Oprema		
Oprema za distributivnu mrežu	20	5%
Elektromontažni dio trafostanica	10	10%
Transportna sredstva u cestovnom prometu	10 - 6,7	10% - 15%
Mjerna oprema	14,3	7%
Računala i oprema za obradu podataka	5	20%

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijski plasmani i potraživanja

Kredit

Kredit se procjenjuje po nominalnoj vrijednosti. Kredit se direktno otpisuje za iznos dokumentirane nenaplativosti, a indirektno na temelju odluka rukovodstva u slučaju ne izvršenja naplate u roku dospijeća. Vrijednosni papiri

Vrijednosni papiri, otkupljeni vlastiti vrijednosni papiri i udjeli procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti ili tržišnoj vrijednosti ako je ona niža.

Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za indirektni otpis, po odluci rukovodstva, vjerojatno nenaplativih potraživanja odnosno za direktni otpis ako je nenaplativost potraživanja dokumentirana.

Financijski plasmani i potraživanja

Financijski plasmani i potraživanja u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem tečaju strane valute na dan bilanciranja.

Društvo općim aktom utvrđuje indirektno otpisivanje plasmana i potraživanja.

Zastarjela potraživanja direktno se otpisuju na teret rashoda.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu. Rezervni dijelovi koji se smatraju strateškim vode se na zalihi, te se od trenutka ugradnje priznaju kao naknadni trošak pripadajuće stavke postrojenja i opreme i amortiziraju kroz procijenjeni korisni vijek trajanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Vrijednosni papiri koje su neposredno unovčeni i plemeniti metali smatraju se gotovinskim ekvivalentima. Vrijednosni papiri procjenjuju se po nabavnoj vrijednosti a plemeniti metali procjenjuju se po vrijednosti izvedenoj iz cijena plemenitih metala na svjetskom tržištu.

Vrijednosni papiri, depoziti po viđenju i gotovina u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem tečaju strane valute na dan sastavljanja bilanci.

Aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja (AVR) obuhvaćaju unaprijed plaćene odnosno fakturirane troškove i prihode tekućeg razdoblja koji nisu mogli biti fakturirani a za koje su nastali troškovi u tekućem razdoblju.

Kapital

Kapital obuhvaća: temeljni kapital, emisijsku premiju, rezervni kapital (zakonske i statutarne rezerve), revalorizacijske rezerve i neraspoređeni neto dobitak ranijih ili tekuće godine.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Gubitak iz ranijih godina i tekuće godine je ispravka vrijednosti kapitala. Kapital i gubitak unose se u bilance u visini nominalne knjigovodstvene vrijednosti. Revalorizacijska rezerva danog sredstva prenosi se na neraspoređeni dobitak kada se to sredstvo potpuno amortizira ili prodaje.

Obveze

Dugoročne i kratkoročne obveze proistekle iz financijskih i poslovnih transakcija procjenjuju se po nominalnoj vrijednosti. Obveze u stranoj valuti procjenjuju se po srednjem tečaju strane valute na dan sastavljanja bilanci.

Zastarjele obveze ukidaju se u korist prihoda.

Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja predstavljaju obveze za pokriće troškova i rizika proisteklih iz prethodnog poslovanja koji će se pojaviti u narednim godinama a odnose se na:

- ✦ rezerviranja za troškove u garantnom roku na temelju prodanih usluga za koje je obračunat prihod u punom iznosu,
- ✦ rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstva,
- ✦ rezerviranja za zadržane kaucije i depozite,
- ✦ rezerviranja za troškove restrukturiranja,
- ✦ rezerviranja za naknade i druge beneficije zaposlenih, i
- ✦ ostala rezerviranja za vjerojatne troškove.

Ova rezerviranja Društvo procjenjuje na bazi stvarno očekivanih troškova, a ukida ih u momentu nastanka troškova koji tereti rezerviranje. Neiskorištena dugoročna rezerviranja za pokriće troškova ukidaju se u korist ostalih prihoda.

Pasivna vremenska razgraničenja (PVR) obuhvaćaju:

- ✦ unaprijed obračunati troškovi,
- ✦ obračunati prihodi budućeg razdoblja,
- ✦ odloženi prihodi po temelju efekata ugovorene zaštite od rizika,
- ✦ razgraničeni troškovi nabavke,
- ✦ donacije.

Donacije primljene za povećanje prihoda unose se u prihode do visine rashoda, a donacije primljene za nabavljene stvari unose se u prihode u visini troškova nastalih po temelju utroška ili amortizacije primljenih stvari iz donacija.

Obveze za porez za dodanu vrijednost (PDV)

Iskazuje se obračun poreza na dodanu vrijednost kupcima u iznosu koji nije kompenziran sa obračunatim porezom na dodanu vrijednost od strane dobavljača i temelju uvoza.

Poslovni prihodi

Prihod se prvenstveno ostvaruje prodajom električne energije domaćinstvima, industrijskim i ostalim korisnicima u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ove djelatnosti čine osnovne operativne prihode Društva. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodanu robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Društva.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Sukladno MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka:

- 1) Utvrđivanje da li transakcija ulazi u opseg MSFI 15 i identifikacija ugovora s kupcem,
- 2) Utvrđivanje i identifikacija obveza izvršenja u ugovoru,
- 3) Određivanje cijene transakcije,
- 4) Alokacija cijene transakcije na obveze izvršenja,
- 5) Priznanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Prihodi od električne energije se priznaju na temelju mjerenja stvarno utrošene električne energije isporučene klijentima, a na osnovi tarifnih sustava određenih od Regulatorne komisije za električnu energiju Federacije Bosne i Hercegovine („FERK“) za tarifne kupce. Za ne tarifne kupce prihod se priznaje na temelju mjerenja isporučenih količina klijentima i po ugovorenim cijenama.

Prihodi od naknada za priključenje i naknada za povećanje priključne snage priznaju se u prihod kroz vrijeme u iznosu amortizacije imovine priključaka koji su financirani od strane kupca. Naknada primljena od kupaca za priključenje evidentira se kao odgođeni prihod te se priznaje kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom imovine (priključaka) na koju se odnosi. Sukladno odredbama MSFI 15, u čijem su opsegu ugovori o priključenju na mrežu, naknada za priključenje na mrežu povezana je s uslugama distribucije i opskrbe električne energije i ne može se smatrati zasebnom obvezom izvršenja. Priključenje na mrežu smatra se naknadom za buduće usluge korištenja mreže i opskrbu električnom energijom, te se stoga priznaju kao prihod nakon pružanja ovih budućih usluga. Prihvatljivi pristup za određivanje razdoblja pružanja usluge je vijek trajanja imovine priključaka s obzirom da priključci postaju dio distribucijske mreže.

Kamate zaračunate na nepodmirena potraživanja s temelja prodaje električne energije priznaju se kao prihod kad su naplaćene.

Prihodi od usluga se priznaju u razdoblju u kojem su usluge izvršene u skladu sa stupnjem dovršenosti na datum izvještavanja.

Poslovne rashode čine: nabavna vrijednost prodane robe, troškovi materijala za izradu, troškovi ostalog materijala, troškovi goriva i energije, troškovi bruto zarada i naknada zarada, troškovi proizvodnih usluga, troškovi amortizacije i rezerviranja, nematerijalni troškovi, porezi i doprinosi nezavisni od rezultata. Svi rashodi se priznaju nezavisno od plaćanja

Izvanredni prihodi i rashodi

Izvanredni prihodi i rashodi nastaju kao posljedica izvanrednih događaja, koji se jasno razlikuju od redovitih aktivnosti i od kojih se ne očekuje da nastaju često ili redovito.

Temeljne karakteristike izvanrednih prihoda i rashoda su:

- ▲ rijetko se pojavljuju;
- ▲ događaj koji je prouzročio prihod ili rashod je izvanredan, odnosno nije posljedica redovitih aktivnosti;
- ▲ značaj i veličina prihoda ili rashoda je velika u odnosu na imovinu društva.

Financijski prihodi i rashodi

Financijski prihodi i rashodi obuhvaćaju: prihode i rashode od kamata (nezavisno od toga da li su dospjeli i da li se plaćaju ili pripisuju iznosu potraživanja ili obveze na dan bilanciranja); prihode i rashode od tečajnih

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

razlika; prihode i rashode iz odnosa s matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim osobama; i ostale financijske prihode i rashode.

Financijske prihode čine: prihodi od kamata, od učešća u dobiti povezanih pravnih osoba/lica, od pozitivnih tečajnih razlika, dobiti po temelju promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine i ostali financijskih prihodi.

Financijske rashode čine: rashodi na temelju kamata, negativnih tečajnih razlika, otpisi dugoročnih financijskih plasmana, gubici po temelju promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine, rashodi iz odnosa sa povezanim pravnim osobama i ostali financijski rashodi.

Ostali prihodi i rashodi

Ostale prihode čine: dobiti od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava, učešća u kapitalu, dugoročnih vrijednosnih papira i materijala, dobiti na temelju ulaganja u nekretnine, viškovi osim viškova zaliha usluga, prihodi od smanjenja obveza, dobiti na temelju prodaje stalnih sredstava klasificiranih kao stalna sredstva namijenjena otuđenju, naplaćena otpisana potraživanja i ostali nespomenuti prihodi.

Ostale rashode čine: gubici na temelju rashodovanja, otpisa i prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava, gubici na temelju prodaje učešća u kapitalu, dugoročnih vrijednosnih papira i materijala, manjkovi osim manjkova zaliha usluga, otpisi obrtnih sredstava, gubici po temelju prodaje stalnih sredstava klasificiranih kao stalna sredstva namijenjena otuđenju, gubici na temelju ulaganja u nekretnine i ostali nespomenuti rashodi.

Određivanje fer vrijednosti

Društvo ima uspostavljen sustav kontrola u okviru mjerenja fer vrijednosti koji podrazumijeva cjelokupnu odgovornost Uprave i funkcije financija vezanu uz nadziranje svih značajnijih mjerenja fer vrijednosti, konzultiranje s vanjskim stručnjacima te, u kontekstu navedenog, izvještavanje o istome tijelima zaduženima za korporativno upravljanje.

Fer vrijednosti mjere se u odnosu na informacije prikupljene od trećih strana, u kojem slučaju Uprava i funkcija financija ocjenjuju, ukoliko dokazi prikupljeni od trećih strana osiguravaju da navedene procjene fer vrijednosti ispunjavaju zahtjeve MSFI-jeva, uključujući i razinu iz hijerarhije fer vrijednosti u koju bi te procjene trebale biti klasificirane.

Sva značajnija pitanja vezana uz procjenu fer vrijednosti izvještavaju se Nadzornom i Revizorskom Odboru. Fer vrijednosti kategoriziraju se u različite razine u hijerarhiji fer vrijednosti na temelju ulaznih varijabli, koji se koriste u tehnikama procjene, kao što slijedi:

- Razina 1 - kotirane cijene (nekorrigirane) na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obveze.
- Razina 2 - ulazne varijable koji ne predstavljaju kotirane cijene uključene u razinu 1, a radi se o ulaznim varijablama za imovinu ili obveze koje su vidljive bilo izravno (npr. kao cijene), bilo neizravno (npr. izvedene iz cijena).
- Razina 3 - ulazne varijable za imovinu ili obveze koji se ne temelje na vidljivim tržišnim podacima (ulazne varijable koje nisu vidljive).

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cijene poznate temeljem burze, aktivnosti brokera, industrijske skupine ili regulatorne agencije, a te cijene predstavljaju stvarne i redovite tržišne transakcije prema uobičajenim trgovačkim uvjetima.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primjer, OTC derivativi), utvrđuje se korištenjem tehnika procjene. Te tehnike procjene zahtijevaju maksimalno korištenje vidljivih tržišnih podataka gdje je to moguće, a oslanjaju se što je manje moguće na procjene specifične za pojedini subjekt. Ukoliko su sve značajnije ulazne varijable potrebne za fer vrednovanje vidljive, procjena fer vrijednosti se kategorizira kao razina 2.

Ako se jedna ili više značajnih ulaznih varijabli ne temelji na vidljivim tržišnim podacima, procjena fer vrijednosti kategorizira se kao razina 3.

Društvo je napravilo slijedeće značajne procijene fer vrijednosti u okviru pripreme financijskih izvještaja: Tekuća vrijednost potraživanja od kupaca i obveza prema dobavljačima približno je jednaka njihovoj fer vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih instrumenata.

Knjigovodstvena vrijednost depozita po viđenju otprilike je jednaka njihovoj fer vrijednosti prvenstveno zbog toga što su ti depoziti najbližiji gotovini.

Umanjenje vrijednosti

Financijska imovina

Društvo na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka priznaje umanjena financijske imovine. Na svaki izvještajni datum, Društvo mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Za potrebe izračuna očekivanog kreditnog gubitka portfelj financijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Na datum prvog priznavanja financijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta.

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI-ja 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka korištenjem očekivanih rezervacija za kreditne gubitke potraživanja od kupaca.

Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka na skupnoj osnovi, potraživanja od kupaca grupirana su na temelju sličnog kreditnog rizika i starosne strukture.

Analizom starosne strukture, utvrđeno je da Društvo nema značajnih dospjelih potraživanja, najznačajniji dio potraživanja nije dospio te Društvo procjenjuje da će se u cijelosti naplatiti. Nisu utvrđeni značajni očekivani kreditni gubici.

Neovisno o navedenom, Društvo odvojeno razmatra kupce kod kojih su utvrđene poteškoće u poslovanju te sukladno procjeni stvara očekivane kreditne gubitke koji su najčešće u punoj vrijednosti potraživanja.

Nefinancijska imovina

Knjigovodstvena vrijednost nefinancijske imovine Društva, osim zaliha i odgođene porezne imovine, pregledava se na svaki datum izvještavanja kako bi se utvrdilo da li postoji bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadi iznos imovine.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Za nematerijalnu imovinu koja ima nedefiniran vijek upotrebe ili još nije spremna za korištenje, nadoknadivi iznos se utvrđuje na svaki datum izvještavanja.

Umanjenje vrijednosti imovine priznaje se ako knjigovodstvena vrijednost imovine ili njezina jedinica koja stvara novac prelazi njezin nadoknadivi iznos. Jedinica koja stvara novac najmanja je skupina sredstava koja se može identificirati i stvara novčane tokove koji su nezavisni od ostale imovine i ostalih skupina sredstava.

Gubici od umanjenja vrijednosti imovine priznaju se unutar dobiti ili gubitka.

Nadoknadivi iznos imovine ili jedinice koja stvara novac priznaje se u višem iznosu od njezine vrijednosti u upotrebi i njezine fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje.

Prilikom procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontiraju se na njihovu sadašnju vrijednost koristeći kamatnu stopu prije poreza koja odražava tekuće tržišne procjene vremenske vrijednosti novca i posebnih rizika vezanih uz tu imovinu.

Gubici od umanjenja vrijednosti priznati u prethodnim razdobljima procjenjuju se na datum izvještavanja ukoliko postoje indikacije koje ukazuju da gubitak više ne postoji ili se smanjio. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se ukoliko je došlo do promjene u procjenama koje su bile korištene za određivanje nadoknativog iznosa. Gubitak od umanjenja vrijednosti ukida se samo ako knjigovodstvena vrijednost imovine ne prelazi knjigovodstvenu vrijednost imovine koja bi bila utvrđena, umanjenu za amortizaciju, a da gubici od umanjenja vrijednosti imovine nisu bili priznati.

Primanja zaposlenih

Obveze za doprinose

Društvo uplaćuje u ime svojih djelatnika mirovinsko i zdravstveno osiguranje na i iz plaća, koji se obračunavaju na bruto plaće. Također, Društvo uplaćuje na ime svojih djelatnika poreze na plaće koji se obračunavaju na neto plaće. Društvo isplaćuje navedene naknade u korist državnog mirovinskog i zdravstvenog fonda po zakonskim stopama tijekom cijele godine. Također, topli obrok, prijevoz djelatnika sa i na posao i regres za godišnji odmor plaćeni su sukladno lokalnim propisima. Ovaj trošak se iskazuje u računu dobiti i gubitka u istom razdoblju u kom se iskazuje i trošak plaće.

Dugoročna primanja radnika

Društvo priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnoj mirovini) ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obvezu za dugoročna primanja radnika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja, te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Porez na dodanu vrijednost (PDV)

Porez na dodanu vrijednost (PDV) propisan je Zakonom o porezu na dodanu vrijednost (Službeni list BiH broj 09/95) uvedena je obveza i sustav plaćanja PDV-a na cijelom teritoriju BiH s početkom primjene od 1.siječnja 2006. godine a čime je zamijenjen dotadašnji sustav oporezivanja i primjene poreza na promet proizvoda i usluga.

Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Porez na dobit

Porez na dobit obračunava se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit.

Porez na dobit predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu s entitetskim propisima. Porezna obveza se obračunava na oporezivu dobit.

Oporeziva dobit utvrđuje se u poreznoj Bilanci usklađivanjem dobiti iskazane u bilanci uspjeha, koji je sačinjen u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima i propisima kojima se uređuje računovodstvo, za određene rashode i prihode u suglasnosti s važećim poreznim propisima.

Trošak poreza na dobit sastoji se od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit iskazuje se unutar dobiti ili gubitka do iznosa poreza na dobit koji se odnosi na stavke unutar glavnice, kada se trošak poreza na dobit priznaje unutar ostale sveobuhvatne dobiti.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na datum izvještavanja i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Odgođena porezna imovina i obveze

Odgođeni porez priznaje se koristeći metodu bilančne obveze, te uzima u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koje se koriste za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za porezne svrhe. Iznos odgođenog poreza ne priznaje se za sljedeće privremene razlike: početno priznavanje imovine ili obveze u transakciji koja nije poslovna kombinacija i koja ne utječe ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit i razlike koje se odnose na ulaganja u podružnice i zajednički kontrolirana poduzeća kada je vjerojatno da se situacija neće izmijeniti u skoroj budućnosti. Odgođeni porez vrednuje se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti primijenjene kod privremenih razlika kada se one izmijene, temeljene na zakonima koji su važeći na datum izvještavanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduće oporezive dobiti koje će biti dostupne da ih privremene razlike neutraliziraju. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

Odgođena porezna imovina i obveze prebijaju se ako postoji zakonsko pravo na prijeboj tekuće porezne obveze i imovine, te ukoliko se odnose na poreze koje je obračunato isto porezno tijelo na isti oporezivi subjekt, ili na različite porezne subjekte, ali oni namjeravaju podmiriti tekuće porezne obveze i imovinu na neto osnovi ili svoju poreznu imovinu i obveze realizirati istovremeno.

Porezna izloženost

U određivanju iznosa tekućeg i odgođenog poreza, Društvo uzima u obzir utjecaj neizvjesnih poreznih pozicija, te mogućnost postojanja dodatnih poreza i kamata. Ovo razmatranje oslanja se na procjene i pretpostavke i može uključivati niz prosudbi o budućim događajima. Novi podaci mogu postati dostupni koji mogu uzrokovati da Društvo promijeni svoju prosudbu o adekvatnosti postojećih poreznih obveza; takve promjene poreznih obveza utjecat će na porezni rashod u razdoblju u kojem je takva odluka donesena.

Bilješke uz financijska izvješća

1. PRIHODI IZ UGOVORA S POVEZANIM STRANAMA

	2022	2021
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	1.358	2.004
	1.358	2.004

Prihodi iz ugovora sa povezanim stranama Društva u 2022. godini iznosili su 1.358 KM (2021: 2.004 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 646 KM, odnosno za 32,24%.

2. PRIHODI IZ UGOVORA S NEPOVEZANIM STRANAMA NA DOMAĆEM TRŽIŠTU

	2022	2021
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	376.778.784	441.229.044
Prihodi od pruženih usluga	16.749.203	15.360.685
	393.527.987	456.589.729

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na domaćem tržištu Društva u 2022. godini iznosili su 393.527.987 KM (2021: 456.589.729 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 63.061.742 KM, odnosno za 13,81%.

3. PRIHODI IZ UGOVORA S NEPOVEZANIM STRANAMA NA INOZEMNOM TRŽIŠTU

	2022	2021
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda	8.069.346	18.096.897
Prihodi od pruženih usluga	10	22
	8.069.356	18.096.919

Prihodi iz ugovora sa nepovezanim stranama na inozemnom tržištu Društva u 2022. godini iznosili su 8.069.356 KM (2021: 18.096.919 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 10.027.563 KM, odnosno za 55,41%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

4. FINANCIJSKI PRIHODI

	2022	2021
Prihodi od kamata	9.049	30.886
Zatezne kamate	924.440	1.083.822
Pozitivne tečajne razlike	6.003	5.090
Ostali financijski prihodi	1.148	1.148
	940.640	1.120.946

Financijski prihodi Društva u 2022. godini iznosili su 940.640 KM (2021: 1.120.946 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 180.306 KM, odnosno za 16,09%.

5. OSTALI PRIHODI I DOBICI

	2022	2021
Dobici od dugoročne nefinancijske imovine	129.586	40.910
Dobici od financijske imovine	122.935	-
Viškovi i ostala pozitivna usklađenja zaliha	-	678.730
Ostali prihodi i dobici	18.518.838	19.985.970
	18.771.359	20.705.610

Ostali prihodi i dobici Društva u 2022. godini iznosili su 18.778.510 KM (2021: 20.710.701 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 1.932.191 KM, odnosno za 9,33%.

6. NABAVNA VRIJEDNOST PRODANE ROBE

	2022	2021
Nabavna vrijednost prodane robe	184.308.150	115.423.453
	184.308.150	115.423.453

Nabavna vrijednost prodane robe Društva u 2022. godini iznosila je 184.308.150 KM (2021: 115.423.453 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 68.884.697 KM, odnosno za 59,68%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

7. MATERIJALNI TROŠKOVI

	2022	2021
Utrošene sirovine i materijal	1.524.800	1.540.908
Utrošena energija i gorivo	1.648.125	1.074.638
Utrošeni rezervni dijelovi	1.481.587	1.923.451
Otpis sitnog inventara, ambalaže i auto-guma	748.739	425.522
	5.403.251	4.964.519

Materijalni troškovi Društva u 2022. godini iznosili su 5.403.251 KM (2021: 4.964.519 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 438.732 KM, odnosno za 8,84%.

8. TROŠKOVI PLAĆA I OSTALIH OSOBNIH PRIMANJA

	2022	2021
Troškovi plaća	74.764.472	70.307.464
Troškovi naknada plaća	13.996.628	12.844.961
Troškovi službenih putovanja zaposlenih	334.252	94.612
Troškovi ostalih primanja, naknada i materijalnih prava zaposlenih	20.744.802	19.328.269
Troškovi naknada članovima odbora, komisija i sl.	365.171	260.680
Troškovi naknada ostalim fizičkim osobama	336.072	290.272
	110.541.397	103.126.258

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja Društva u 2022. godini iznosili su 110.541.397 KM (2021: 103.126.258 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 7.415.139 KM, odnosno za 7,19%.

9. AMORTIZACIJA

	2022	2021
Amortizacija	66.026.562	63.009.591
	66.026.562	63.009.591

Troškovi amortizacije Društva u 2022. godini iznosili su 66.026.562 KM (2021: 63.009.591 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 3.016.971 KM, odnosno za 4,79%.

Amortizacija se obračunava linearnom metodom otpisa, pri čemu amortizacijska stopa ovisi od korisnog vijeka trajanja imovine, a najviše do visine zakonskih porezno priznatih stopa amortizacije.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

10. TROŠKOVI PRIMLJENIH USLUGA

	2022	2021
Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	20.961	4.962
Troškovi transportnih usluga	38.455.299	27.024.105
Troškovi usluga održavanja	13.644.716	17.737.612
Troškovi zakupa	121.402	117.208
Troškovi sajmovi	47.796	351
Troškovi reklame i sponzorstva	2.248.931	1.755.984
Troškovi istraživanja	-	238.179
Troškovi ostalih usluga	35.938	33.738
Troškovi neproizvodnih usluga	8.269.430	7.327.673
	62.844.473	54.239.812

Troškovi primljenih usluga Društva u 2022. godini iznosili su 62.844.473 KM (2021: 54.239.812 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 8.604.661 KM, odnosno za 15,86%.

11. OSTALI POSLOVNI RASHODI I TROŠKOVI

	2022	2021
Troškovi reprezentacije	487.486	523.820
Troškovi premija osiguranja	1.586.328	1.304.421
Troškovi platnog prometa	460.418	188.626
Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	3.045.578	2.861.597
Troškovi poreza, naknada, taksi i dr. dažbina na teret pravne osobe	20.825.317	31.653.274
Troškovi članskih doprinosa i sl. obveza	968.470	983.484
Ostali nematerijalni troškovi	290.479	333.652
	27.664.076	37.848.874

Ostali poslovni rashodi i troškovi Društva u 2022. godini iznosili su 27.664.076 KM (2021: 37.848.874 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 10.184.798 KM, odnosno za 26,91%.

Najznačajniji troškovi poreza naknada i taksi su troškovi hidroakumulacije (i troškovi vodnih naknada). Naknada za hidroakumulaciju obračunava se mjesečno u iznosu od 0,01 KM po proizvedenom kWh, sukladno odredbama Zakona o izdavanju i usmjeravanju dijela prihoda poduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacijskih objekata.

Županijska naknada za korištenje vode obračunava se mjesečno u iznosu u iznosu od 0,005 KM po proizvedenom kWh, sukladno odredbama Zakona o vodama Hercegovačko-neretvanske županije.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

12. FINANCIJSKI RASHODI

	2022	2021
Kamate po kreditima	1.951.238	2.035.592
Kamate po financijskim najmovima	10.566	22.282
Zatezne kamate	6.476.991	4.899.961
Negativne tečajne razlike	201.205	592.214
	8.640.000	7.550.049

Financijski rashodi Društva u 2022. godini iznosili su 8.640.000 KM (2021: 7.550.049 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 1.089.951 KM, odnosno za 14,44%.

13. OSTALI RASHODI I GUBICI

	2022	2021
Gubici od dugoročne nefinancijske imovine	2.316.184	4.504.934
Gubici od financijske imovine	-	171.365
Troškovi rezerviranja, neto	20.542.782	40.336.251
Manjkovi i ostala negativna usklađenja zaliha	432.650	259.980
Ostali rashodi i gubici	13.666.198	22.107.627
	36.957.814	67.380.157

Ostali rashodi i gubici Društva u 2022. godini iznosili su 36.957.814 KM (2021: 67.380.157 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 29.332.392 KM, odnosno za 39,15%.

14. POREZ NA DOBIT

Gubitak za 2022. godinu	(81.075.023)
Porezna stopa	10%
Porez na dobit	-
Učinak porezno nepriznatih rashoda	30.771.782
Učinak potpora na ime plaća novih djelatnika	(13.245.831)
Porezni gubitak	(63.549.072)
Porezni trošak	-

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

15. NEMATERIJALNA IMOVINA

	Licence	Software	Ostala nematerijalna ulaganja	Nematerijalna imovina u pripremi	UKUPNO
Nabavna vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2021	1.449.914	9.761.956	3.245.621	665.989	15.123.480
Povećanja	-	1.282.218	825.133	66.498	2.173.849
Smanjenja	22.518	3.129	-	557.989	583.636
Na dan 31. prosinca 2022	1.427.396	11.041.045	4.070.754	174.498	16.713.693
Ispravka vrijednosti					
Na dan 31. prosinca 2021	1.449.914	8.105.630	1.355.440	-	10.910.984
Amortizacija za godinu	-	630.775	522.451	-	1.153.226
Smanjenja	(22.518)	(3.129)	-	-	(25.647)
Na dan 31. prosinca 2022	1.427.396	8.733.276	1.877.891	-	12.038.563
Neto knjigovodstvena vrijednost					
Na dan 31. prosinca 2021	-	1.656.326	1.890.181	665.989	4.212.496
Na dan 31. prosinca 2022	-	2.307.769	2.192.863	174.498	4.675.130

Nematerijalna imovina Društva u 2022. godini iznosila je 4.675.130 KM (2021: 4.212.496 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 462.634 KM, odnosno za 10,98%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

16. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alati, pogonski i uredski namještaj	Transportna sredstva	NPO u pripremi	Ostala materijalna imovina	Predjmovi	UKUPNO
Nabavna vrijednost									
Na dan 31. prosinca 2021	63.973.192	1.030.827.136	676.886.187	13.462.771	25.161.958	37.264.981	17.106	605.108	1.848.198.439
Povećanja	102.358	12.305.489	19.844.739	1.914.829	1.774.072	29.527.321	-	-	65.468.808
Smanjenja	-	(372.884)	(1.911.806)	(217.594)	(497.398)	(35.541.285)	-	(5.108)	(38.546.075)
Na dan 31. prosinca 2022	64.075.550	1.042.759.741	694.819.120	15.160.006	26.438.632	31.251.017	17.106	600.000	1.875.121.172
Ispravka vrijednosti									
Na dan 31. prosinca 2021	-	425.705.678	353.791.989	9.361.132	19.165.824	-	-	-	808.024.623
Amortizacija za godinu	-	28.446.951	34.205.206	900.581	1.671.107	-	-	-	65.223.845
Smanjenja	-	(104.248)	(1.685.376)	(199.175)	(414.025)	-	-	-	(2.402.824)
Na dan 31. prosinca 2022	-	454.048.381	386.311.819	10.062.538	20.422.906	-	-	-	870.845.644
Neto knjigovodstvena vrijednost									
Na dan 31. prosinca 2021	63.973.192	605.121.458	323.094.198	4.101.639	5.996.134	37.264.981	17.106	605.108	1.040.173.816
Na dan 31. prosinca 2022	64.075.550	588.711.360	308.507.301	5.097.468	6.015.726	31.251.017	17.106	600.000	1.004.275.528

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme Društva u 2022. godini iznosila je 1.004.275.528 KM (2021: 1.040.173.816 KM). U odnosu na prethodnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 35.898.288 KM, odnosno za 3,45%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

- Prema izjavi Uprave u Proizvodnji, Jedinствeni registar nekretnina nije uspostavljen. U tijeku je izrada ovog registra. Potrebno je: izraditi dokumentaciju o vlasništvu nepokretnosti, uspostaviti Jedinствeni registar nekretnina, izvršiti procjenu rezidualne vrijednosti i procjenu preostalog korisnog vijeka trajanja nekretnina, sastaviti izvještaj o obezvrjeđenju sredstava na dan 31.12.2022. godine.

U računovodstvenim politikama Društva su regulirane investicije u tijeku. Također su Pravilnikom o stavljanju stalnih sredstava u uporabu definirane investicije.

- Vezano za rashodovanje investicija u tijeku u iznosu 2.252.634 KM, odnosno isknjižavanje iz poslovnih evidencija koje se spominju u bilješkama, se odnosi na izgradnju MHE, čija je izgradnja zakonom zabranjena.
- Nismo sudjelovali u redovnom godišnjem popisu imovine, obveza i kapitala sa stanjem na dan 31. prosinca 2022.godine i pripremim aktivnostima za izradu financijskih izvještaja za 2022.godinu jer smo ugovor potpisali iza tog datuma (u siječnju 2023. godine) a što nije u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima - MREVs, Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službeni list FBiH broj 15/21).

S obzirom na datum zaključenja Ugovora o reviziji, nismo mogli prisustvovati popisu zaliha i drugih oblika imovine čiji su rezultati trebali biti uključeni u financijske izvještaje koji su predmet revizije.

Uprava je svjesna mogućih ograničenja opsega revizije prvenstveno radi kašnjenja provođenja Javne nabave za Odabir neovisnog revizora društva. Računovodstvene evidencije klijenta, kao i alternativni revizorski postupci nisu bili mogući radi veličine društva, složenosti izrade elaborata o popisu.

Kako društvo popise provodi u 4 organizacijske jedinice i većem broju popisnih mjesta, radi se o materijalno značajnim iznosima a isti traje duži vremenski period ovom poslu revizor treba pristupiti s dužnom pažnjom. Nesudjelovanje revizora u popisima je uskratilo mogućnost revizoru da provede odgovarajuće revizorske procedure kod popisa tako da nije postojala mogućnost da se adekvatno provjeri stanje zaliha i drugih oblika imovine na dan 31. prosinca.2022. godine i procijeni da li su popisi urađeni kvalitetno a imovina i zalihe iskazani na najbolji način u bilanci stanja na taj dan.

Preporuka:

Ubuduće je potrebno sa revizorom dogovoriti plan i dinamiku revizije na način da revizor bude uključen u predreviziju i da revizor bude upoznat s planom popisa i da mu se omogući sudjelovanje u popisima.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

17. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA S PRAVOM KORIŠTENJA

	Građevinski objekti	Nematerijalna imovina	UKUPNO
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Na dan 31. prosinca 2021	211.631	613.436	825.067
Povećanja	22.633	489.969	512.602
Smanjenja			-
Na dan 31. prosinca 2022	234.264	1.103.405	1.337.669
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Na dan 31. prosinca 2021	99.927	337.345	437.272
Amortizacija za godinu	75.251	279.429	354.680
Smanjenja			-
Na dan 31. prosinca 2022	175.178	616.774	791.952
<i>Neto knjigovodstvena vrijednost</i>			
Na dan 31. prosinca 2021	111.704	276.091	387.795
Na dan 31. prosinca 2022	59.086	486.631	545.717

Vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme s pravom korištenja Društva u 2022. godini iznosila je 545.717 KM (2021: 387.795 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 157.922 KM, odnosno za 40,72%.

18. ULAGANJA U OVISNE SUBJEKTE

	2022	2021
Ulaganja ovisna i pridružena društva	247.139	247.139
	247.139	247.139

Ulaganja u ovisne subjekte Društva u 2022. godini iznosili su 247.139 KM (2021: 247.139 KM).

Odnosi se na ulaganje u društvo Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljina gdje Društvo sudjeluje u vlasništvu društva Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljina u 57%-tnom udjelu.

Društvo također sudjeluje u vlasničkoj strukturi društva Konstruktor Neretva d.o.o. Čapljina s udjelom od 14%.

	2022	2021
Konstruktor Neretva d.o.o. Čapljina	859.665	859.665
Elektrokontrol HZ HB d.o.o. Čapljina	258.710	258.710

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Umanjenje vrijednosti ulaganja	(881.236)	(881.236)
	237.139	237.139

Financijska imovina po fer vrijednosti konto 065 je ispravljena u prethodnom periodu zbog lošeg rada zavisnog društva Konstruktor Neretva Mostar.

19. FINANCIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	2022	2021
Dati krediti	9.573	19.593
	9.573	19.593

Financijska imovina po amortiziranom trošku Društva u 2022. godini iznosila je 9.573 KM (2021: 19.593 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 10.020 KM, odnosno za 51,14%.

20. ZALIHE

	2022	2021
Sirovine i materijal	3.498.110	3.825.614
Rezervni dijelovi	10.334.188	10.830.473
Auto-gume i ambalaža	35.760	23.014
Alat i sitan inventar	400.562	269.160
Ispravak vrijednosti sirovina, materijala, dijelova i inventara	(6.218.025)	(6.213.354)
	8.050.595	8.734.907

Zalihe Društva u 2022. godini iznosili su 8.050.595 KM (2021: 8.734.907 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 684.312 KM, odnosno za 7,83%.

Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova, sitnog inventara, alata, autoguma i zaštite opreme se koriste za održavanje elektrana, elektroenergetskog sustava i drugih pomoćnih djelatnosti i za pružanje usluga, te upravne i administrativne poslove. Pri početnom vrednovanju, zalihe se iskazuju po nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili po neto vrijednosti koja se može realizirati ukoliko je ona niža od troška.

Iako nismo sudjelovali u popisima u društvu jer smo kasno angažirani za reviziju, izvršili smo revizijski uvid u dostavljen izvještaj o popisu za OJ Proizvodnja. Evidencija ulaza izlaza i druge procedure se vodi tijekom cijele godine, zadnji tjedan u godini se vrši konačan popis.

Prilikom revizije OJ Proizvodnja revidirali smo procedure uništenja rashodovane imovine i uvjerali se da postoji odluka Uprave o imenovanju Povjerenstva čije izvješće usvaja Uprava Društva i da postoji procedura uništenja ili prodaje rashodovane imovine na aukciji.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Dostavljeno nam je Izvješće o provedenom postupku zbrinjavanja rashodovanih sredstava koje je usvojeno od strane Uprave Društva.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	2022	2021
Kupci u zemlji	448.004.429	476.584.637
Kupci u inozemstvu	1.162.153	3.232.505
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(358.198.092)	(360.747.385)
	90.968.490	119.069.757

Potraživanja od kupaca Društva u 2022. godini iznosila su 90.968.490 KM (2021: 119.069.757 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 28.101.267 KM, odnosno za 23,6%.

Potraživanja od kupaca u inozemstvu odnose se na prodanu električnu energiju ino kupcima koja je vršena iz energetske viškova po zadovoljenju domaćih potreba. U ovakvim slučajevima električna energija ima tretman burzovne robe (odnosno dobra) i cijene se formiraju prema cijenama na svjetskim burzama.

Društvo je donijelo Plan mjera za naplatu električne energije za 2022. godinu, koji sadrži podatke o potraživanjima, mjere za njihovu naplatu, uključivo opomene, tužbe, isključenje iz napona, naplatu u izvršnom postupku, kao i kontrolu provedenih mjera i izvješćivanje.

Potraživanja koja nisu izmirena u propisanim rokovima su utužena, a za određene korisnike ograničena je primjena obustave električne energije, sukladno Općim uvjetima za isporuku električne energije (članak 80.). Pravilnikom o računovodstvenim politikama definirano je da se sva potraživanja koja se smatraju sumnjivim i spornim prenose na ispravku potraživanja i rashod.

Konačan otpis nenaplativih potraživanja od kupaca se realizira po sudskim rješenjima ili po odluci Nadzornog odbora.

Prema Izvješću o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja koja se predlažu za otpis broj I-202-2023 od 13.01.2023. godine, komisija je predložila otpis potraživanja od 2.492 tisuće KM. Nadzorni odbor je odlukom broj NO-215/23 od 02.02.2023. godine donio odluku o otpisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja u iznosu od 2.641 tisuću KM.

Potraživanja od društva Aluminij d.d. Mostar

Ukupno stanje potraživanja od kupca Aluminij d.d., Mostar na dan 31. prosinca 2022. godine iznosilo je 292.929.132 KM (31. prosinca 2021. godine iznosilo je 292.929.132 KM). Ukupan ispravak knjiženja potraživanja od Aluminij d.d. Mostar na 31. prosinca 2022. godine iznose 292.929.132 KM.

Iz naprijed navedenog je vidljivo da je cjelokupan iznos potraživanja od Aluminij d.d. ispravljen.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

22. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	2022	2021
Potraživanja za kamatu	507.864	430.226
	507.864	430.226

Ostala financijska imovina po amortiziranom trošku Društva u 2022. godini iznosila je 507.864 KM (2021: 430.226 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 77.638 KM, odnosno za 18,05%.

23. POTRAŽIVANJA PO FINANCIJSKIM NAJMOVIMA

	2022	2021
Ostali kratkoročni financijski plasmani	138.565	55.663
	138.565	55.663

Ostali kratkoročni financijski plasmani Društva u 2022. godini iznosili su 138.565 KM (2021: 55.663 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 82.902 KM, odnosno za 148,94%.

Odnosi se na potraživanje od PTT za ispostavljene i naplaćene račune.

24. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

	2022	2021
Transakcijski računi domaća valuta	2.091.179	27.344.725
Transakcijski računi strana valuta	75.253	8.983.677
Blagajne domaća valuta	1.416	1.482
Ostala novčana sredstva	4.950.000	4.950.000
Ispravka vrijednosti novčanih sredstava	(6.207.709)	(6.207.709)
	910.139	35.072.175

Gotovina i gotovinski ekvivalenti Društva u 2022. godini iznosili su 910.139 KM (2021: 35.072.175 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 34.162.036 KM, odnosno za 97,4%.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti odnose se na novčana sredstva koja se vode na računima kod poslovnih banaka i u blagajnama. Društvo ima otvorene transakcijske i devizne račune kod UniCredit banke, Raiffeisen banke, ASA banke, Addiko banke i Intesa Sanpaolo banke. Glavni račun je otvoren kod

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

UniCredit Banke. Prolazni računi otvoreni su po organizacijskim jedinicama putem kojih se vrši naplata električne energije i usluga, koji se svakodnevno prazne na centralni račun.

Oročena novčana sredstva u zemlji konto 208 u Bobar banci, koja je u stečaju. Društvo se prijavilo u stečajnu masu ove banke. Potraživanje je ispravljeno.

Hercegovačka banka je također u stečaju, nagodbom je zatvoren dio potraživanja.

25. POTRAŽIVANJA ZA PDV

	2022	2021
Ulazni porez na koji još nije stečeno pravo odbitka	2.166.417	1.993.302
Potraživanja za razliku ulaznog poreza i obveza za PDV	2.085.510	144.730
	4.251.927	2.138.032

Potraživanja za PDV Društva u 2022. godini iznosili su 4.251.927 KM (2021: 2.138.032 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 2.113.895 KM, odnosno za 98,87%.

Ulazni PDV na koji nije stečeno pravo odbitka se odnosi na nabavku električne energije u tekućem mjesecu a računi stignu naredni mjesec.

26. OSTALA POTRAŽIVANJA

	2022	2021
Potraživanja od zaposlenika	2.393	2.073
Potraživanja od državnih organa i institucija	40.084.232	38.201.928
Potraživanja za više plaćeni porez na dobit	3.293.403	3.293.403
Potraživanja za više plaćene ostale poreze i doprinose	328	-
Ostala kratkoročna potraživanja	60.269	77.842
Ispravak vrijednosti drugih kratkoročnih potraživanja	(41.499.755)	(40.822.950)
	1.940.870	752.296

Ostala imovina i potraživanja, uključujući i razgraničenja Društva u 2022. godini iznosili su 1.940.870 KM (2021: 752.296 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 1.188.574 KM, odnosno za 157,99%.

Akontacija poreza na dobit konto 234 iz 2003. i 2004. godine, potraživanje je ispravljeno. Porezna uprava nije u mogućnosti vratiti sredstva niti priznaje za kompenzaciju poreza na dohodak i poreza po odbitku. Društvo smatra da buduće poreze na dobit može kompenzirati iz ove akontacije.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

27. RAZGRANIČENJA

	2022	2021
Unaprijed plaćeni rashodi	829	25.398
	829	25.398

Razgraničenja Društva u 2022. godini iznosili su 829 KM (2021: 25.398 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 24.569 KM, odnosno za 96,74%.

Kratkoročna razgraničenja nisu značajna. Odnose se na održavanje *check point* licenci.

28. KAPITAL

	2022	2021
Dionički kapital	736.166.001	736.166.001
Statutarne rezerve	12.417.242	3.822.743
Ostale rezerve	151.439.918	151.439.918
Dobit tekućeg perioda	-	42.972.495
Akumulirani, nepokriveni gubici iz prethodnih perioda	(104.771.261)	(139.149.257)
Gubitak tekućeg perioda	(81.075.023)	-
	714.176.877	795.251.900

Kapital Društva u 2022. godini iznosi 714.176.877 KM (2021: 795.251.900 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 81.075.023 KM, odnosno za 10,19%.

Revalorizacijske rezerve iz prethodnog perioda su, nakon prelaska na historijski trošak iz 2016. godine, prenesene u Ostale rezerve. Prema našem mišljenju, kapital je precijenjen za iznos Ostalih rezervi jer predstavlja protu stavku revalorizacije stalnih sredstava. Preporuka je procjena vrijednosti stalnih sredstava i reklasifikacija iznosa Ostalih rezervi.

Trgovanje na Burzi – SASE

Dana 15.rujna .2004. godine JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar je uvrštena na SASE – Sarajevsku burzu vrijednosnih papira, pod simbolom emitenta JPEMR, a početna vrijednost dionice iznosila je 100 KM.

Za dvije i pol godine vrijednost je dionice JPEMR-a povećana za više od 3 puta, da bi nakon toga svih sljedećih godina bilježila znatno niže vrijednosti.

Prosječna vrijednost dionice JPEMR na sljedeće dane trgovanja tijekom 2022. godine iznosila je:

Datum	Tečaj (KM)	Promjena %	Cijena otvaranja	Cijena zatvaranja
10.1.2022	28,80	20,00	28,80	28,80
19.1.2022	25,05	-13,02	25,05	25,05

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

28.1.2022	25,05	0,00	25,05	25,05
9.2.2022	26,00	3,79	26,00	26,00
10.2.2022	26,00	0,00	26,00	26,00
11.2.2022	25,22	-3,00	25,22	25,22
2.3.2022	25,20	-0,08	25,20	25,20
3.3.2022	28,00	11,11	28,00	28,00
29.3.2022	29,97	7,03	28,00	29,97
28.4.2022	30,00	0,10	30,00	30,00
25.5.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
26.5.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
27.5.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
9.6.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
14.6.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
21.6.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
23.6.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
4.7.2022	30,00	0,00	30,00	30,00
19.8.2022	29,95	-0,17	29,95	29,95
16.9.2022	28,99	-3,21	28,99	28,99
11.10.2022	28,00	-3,41	28,00	28,00
12.10.2022	28,00	0,00	28,00	28,00
13.10.2022	30,00	7,14	30,00	30,00
14.10.2022	31,11	3,70	31,11	31,11
18.10.2022	32,00	2,86	32,00	32,00
25.10.2022	31,05	-2,96	31,11	31,00
28.10.2022	31,00	-0,16	31,00	31,00
3.11.2022	31,00	0,00	31,00	31,00
7.11.2022	28,00	-9,68	28,00	28,00
13.12.2022	27,00	-3,57	27,00	27,00
20.12.2022	26,20	-2,95	27,00	24,11
Cijena min	25,05		25,05	24,11
Cijena max	32,00		32,00	32,00
Cijena prosječna	28,76		28,73	28,69

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

29. DUGOROČNE FINANCIJSKE OBVEZE

	2022	2021
Dugoročni krediti uzeti u zemlji	27.083.333	36.369.047
Dugoročni krediti uzeti u inozemstvu	100.494.455	124.426.135
Dugoročne obveze po financijskom leasingu	552.322	396.632
	128.130.110	161.191.814

Dugoročne financijske obveze Društva u 2022. godini iznosile su 128.130.110 KM (2021: 161.191.814 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 33.061.704 KM, odnosno za 20,51%.

30. ODGOĐENI PRIHOD

	2022	2021
Unaprijed naplaćeni odgođeni prihodi	96.585.821	95.400.209
	96.585.821	95.400.209

Odgođeni prihod Društva u 2022. godini je iznosio 96.585.821 KM (2021: 95.400.209 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 1.185.612 KM, odnosno za 1,24%.

31. REZERVIRANJA

	2022	2021
Rezerviranja za naknade i beneficije zaposlenika	17.905.904	16.706.489
Rezerviranja po započetim sudskim sporovima	50.117.494	42.260.258
	68.023.398	58.966.747

Rezerviranja Društva u 2022. godini iznosila su 68.023.398 KM (2021: 58.966.747 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 9.056.651 KM, odnosno za 15,36%.

Prema podacima povjerenstva za popis, na dan 31.12.2022.godine Društvu su aktivni sudski sporovi po organizacijskim jedinicama u ukupnoj vrijednosti 50.117 tisuća KM (ukupna rezerviranja po započetim sudskim sporovima).

Rezerviranja za naknade i beneficije zaposlenika odnose se na slijedeće:

Rezerviranja za otpremnine na dan 31.12.2021	7.790.768
Povećanje rezerviranja	1.094.114
Smanjenje rezerviranja uslijed otpuštanja i isplate	(412.716)

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Rezerviranja za otpremnine na dan 31.12.2022	8.472.166
Rezerviranja za jubilarne nagrade na dan 31.12.2021	8.915.722
Povećanje rezerviranja	1.556.535
Smanjenje rezerviranja uslijed otpuštanja i isplate	(1.038.519)
Rezerviranja za jubilarne nagrade na dan 31.12.2022	9.433.738

32. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	2022	2021
Dobavljači u zemlji	23.849.536	30.148.539
Dobavljači u inozemstvu	2.106.612	3.609.993
	25.956.148	33.758.532

Obveze prema dobavljačima Društva u 2022. godini iznosile su 25.956.148 KM (2021: 33.758.532 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 7.802.384 KM, odnosno za 23,11%.

33. KRATKOROČNE FINACIJSKE OBVEZE

	2022	2021
Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	27.450.815	8.511.905
Kratkoročni krediti uzeti u inozemstvu	25.350.251	26.665.485
	52.801.066	35.177.390

Kratkoročne financijske obveze Društva u 2022. godini iznosile su 52.801.066 KM (2021: 35.177.390 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 17.623.676 KM, odnosno za 50,1%.

34. OSTALE KRATKOROČNE FINACIJSKE OBVEZE

	2022	2021
Ostale kratkoročne financijske obveze	1.649.727	36.570
Obveze za primljene depozite	1.977	-
	1.651.704	36.570

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Ostale kratkoročne financijske obveze Društva u 2022. godini iznosile su 1.651.704 KM (2021: 36.570 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 1.615.134 KM, odnosno za 4416,55%.

35. ODGOĐENI PRIHOD

	2022	2021
Odgođeni prihod	1.456.687	1.379.049
	1.456.687	1.379.049

Odgođeni prihod Društva u 2022. godini iznosio je 1.456.687 KM (2021: 1.379.049 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 77.638 KM, odnosno za 5,63%.

36. OSTALE OBVEZE IZ POSLOVANJA

	2022	2021
Ostale obveze iz poslovanja	171.077	143.610
Primljeni predujmovi, depoziti i kaucije	-	1.902.259
	171.077	2.045.869

Ostale obveze iz poslovanja Društva u 2022. godini iznosile su 171.077 KM (2021: 2.045.869 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 1.874.792 KM, odnosno za 91,64%.

37. OBVEZE ZA PLAĆE

	2022	2021
Obveze za neto plaće i naknade plaća	4.449.300	4.260.969
Obveze za porez i posebne dažbine na plaće i naknade plaća	426.312	403.069
Obveze za doprinose u vezi plaća i naknada plaća	3.049.112	2.908.357
Obveze za ostala neto primanja, naknade troškova i materijalna	853.648	760.347
	8.778.372	8.332.742

Obveze za plaće Društva u 2022. godini iznosile su 8.778.372 KM (2021: 8.332.742 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je povećanje u iznosu od 445.630 KM, odnosno za 5,35%.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

38. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2022	2021
Obveze za dividende	7.027	7.027
Obveze za naknade članovima odbora, komisija i sl.	17.313	13.586
Obveze prema fizičkim osobama za naknade po ugovorima	-	31
Obveze za porez i posebne dažbine na naknade fizičkim osobama	87	68
Obveze za doprinose u vezi naknada fizičkim osobama	1.793	1.578
Ostale obveze	715	1.486
Obveze za razliku između obveza za PDV i ulaznog poreza	9.526.502	11.208.269
Obveze za poreze, carine i druge dažbine iz nabavke ili na teret troš.	362	-
Obveze za ostale doprinose, članarine i sl. koje terete troškove	5.809.649	5.920.346
Obveze za PDV koji se plaća pri uvozu	(362)	-
Ostale obveze za poreze, doprinose i druge dažbine	2.366	500
Unaprijed obračunani rashodi razdoblja	244.945	231.426
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	3.180.709	2.394.154
	18.791.106	19.778.471

Ostale kratkoročne obveze Društva u 2022. godini iznosile su 18.791.106 KM (2021: 19.778.471 KM). U odnosu na prethodnu poslovnu godinu zabilježeno je smanjenje u iznosu od 987.365 KM, odnosno za 4,99%.

39. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

	2022	2021
Tuđa dugoročna nefinancijska imovina	326.719.721	326.719.721
Primljene mjenice	1.380.000	1.380.000
Izdane mjenice	61.564.606	60.824.606
Rashodovana stalna sredstva	2.075.016	3.558.244
Obračunate zatezne kamate	4.613.358	4.613.358
Potraživanja za obračun RTV pretplate	12.346	11.846
	396.365.047	397.107.775

	2022	2021
Obveze za tuđu dugoročnu nefinancijsku imovinu	326.719.721	326.719.721
Obveze za primljene mjenice	1.380.000	1.380.000
Obveze po izdanim mjenicama	61.564.606	60.824.606
Rashodovana stalna sredstva	2.075.016	3.558.244

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Zatezne kamate	4.613.358	4.613.358
Obveze za obračun RTV pretplate	12.346	11.846
	396.365.047	397.107.775

Na izvanbilančnoj evidenciji iskazan je iznos od 396.365.047 KM.

Iskazano je 50% vrijednosti dviju hidroelektrana koje se iskazuju u bilanci JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo, i to: HE Grabovica 115.474.832 KM i HE Salakovac 211.244.889 KM, bez dokumentacije na temelju koje su iskazane.

Također su izvanbilančno iskazane izdane mjenice kao instrumenti plaćanja (61.564.606 KM), zatim primljene mjenice, odnosno jamstva po ugovorima (1.380.000 KM), zatezne kamate obračunate kupcima za neblagovremeno plaćanje računa (4.613.358 KM) i rashodovana stalna sredstva (2.075.016 KM).

40. PROCJENA BILANČNIH POZICIJA

Društvo je izvršilo Test umanjenja sukladno MRS 36 „Umanjenje vrijednosti imovine“ koje je potrebno proširiti procjenom bilančnih pozicija društva u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH (Službene novine FBiH 15/21) članak 26-29 na adekvatan način.

Test na umanjenje vrijednosti imovine urađen 2023.godine pokazuje da društvo raspolaže značajnom amortiziranom imovinom (204.575.511,53 KM). Kod navedene procjenom bilančnih pozicija koju treba uraditi posebna pozornost treba biti posvećena procjeni ovih imovinskih stavki koje su u funkciji a amortizirane su prema računovodstvenim podacima.

41. FINANCIJSKI POKAZATELJI ZAHTIJEVANI UGOVOROM

Sukladno zahtjevu inozemnih kreditora te Ugovoru o vršenju revizije, dužni smo izračunati slijedeće financijske pokazatelje:

Pokazatelj	Benchmark	2022
Stopa pokrivenosti duga	≥1,3	0,97
Radni odnos	<1,00	1,04
Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti	Pozitivan	(40.570)
Stopa naplate	≥0,95	1,06

- Stopa pokrivenosti duga (DSCR) je manja od granične vrijednosti
- Radni odnos je veći od granične vrijednosti (troškovi bez amortizacije i kamata su veći od operativnih zarada)
- Neto gotovina iz poslovnih aktivnosti je negativna
- Stopa naplate je veća od granične vrijednosti (naplata veća od izdatih faktura).

42. SUSTAV FINACIJSKOG UPRAVLJANJA I KONTROLE (FUK)

Uspostava sustava Financijskog upravljanja i kontrole u JP Elektroprivredi HZHB predstavlja zakonsku obvezu sukladno „Zakonu o financijskom upravljanju i kontroli“ (Službene novine, 18.05.2016. godine), standardima interne kontrole u javnom sektoru u FBiH“ (Službene novine, 23.09.2016. godine), „Smjernice za upravljanje rizicima u javnom sektoru FBiH“ (Službene novine, 01.06.2022. godine).

Uprava Društva je imenovala koordinatora za financijsko upravljanje Odlukom broj: I-2708/17 od 21.04.2017. godine, kao i Radni tim Rješenjem broj: I - 455/18 od 25.01.2018. godine, te Rješenjem o izmjeni Rješenja broj: I – 4017/22 od 09.06.2022. godine.

Radni tim od imenovanja redovito svake godine dostavlja GI FUK Obrazac nadležnom Ministarstvu kao i Centralnoj harmonizacijskoj jedinici. Također radni tim je u svom radu pristupio i izradi Mape procesa kao i Registra rizika koji će uskoro biti u svojstvu prijedloga upućeni Upravi Društva na usvajanje. Nakon usvajanja Mape procesa i Registra rizika isti će biti uneseni u aplikaciju za koju je pristupni link omogućilo Ministarstvo financija.

Zadaca radnog tima je redovito dostavljati GI FUK Obrazac, kao i kontinuirano praćenje i ažuriranje Mape procesa i Registra rizika.

Kao i u svakom poslu tako i u ovom potrebna su određena poboljšanja a u prvom redu mislimo na Strategiju upravljanja rizicima posebno onih detektiranih i evidentiranih u Registru rizika.

43. JAVNE NABAVE

Plan nabava roba, radova i usluga za 2022.godinu Uprava Društva je usvojila 20.01.2022.godine i čine ga pojedinačni planovi organizacijskih jedinica.7

Plan nabava roba i usluga za Direkciju Društva iznosio je 21.995.700 KM, OJ Proizvodnje iznosio je 36.101.000 KM, OJ Distribucije iznosio je 1.604.980 KM i OJ Opskrbe iznosio je 2.630.500 KM, što je ukupno 62.332.180 KM.

Plan nabava je tijekom godine mijenjan i dopunjavan 7 puta, na prijedlog organizacijskih jedinica, kojim su neke stavke mijenjali, neke brisali i dopunjavali novim postupcima.

Zbog velikog broja izmjena ne možemo potvrditi da se prilikom sačinjavanja Plana nabava poklonila dužna pažnja i da su se planirale nabave za razdoblje na koje se odnosi, sukladno financijskom planu, na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama.

Tijekom revidirane godine, nakon provedenih postupaka javnih nabava, zaključena su 256 ugovora u vrijednosti 54.434.626 KM, i to; putem otvorenih postupaka zaključeno je 212 ugovora u vrijednosti 53.384.243 KM, pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja zaključeno je 5 ugovora u vrijednosti 825.546 KM, direktnim sporazumom zaključeno je 34 ugovora vrijednosti 154.472 KM, te još ANEX II dio B 5 ugovora vrijednosti 70.365 KM.

Otvoreni postupci za nabavu robe u kojima je stigla samo jedna prihvatljiva ponuda značajnijih iznosa primljena je od Dalekovod d.o.o. Mostar u iznosu 2.864.567 KM, te AX Soling d.o.o. Grude u iznosu 549.800 KM.

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Otvoreni postupci za nabavu usluga i radova u kojim je sudjelovao samo jedan ponuditelj značajnijih iznosa primljena je od Končar Generatori i motori d.o.o. Zagreb u iznosu 740.175 EUR, te Teamwork d.o.o. Mostar u iznosu 400.000 KM.

Potrebno uraditi analizu i utvrditi razloge za dostavljanje samo jedne ponude za ostvarenje veće konkurentnosti i mogućnost sudjelovanja više ponuđača radi ostvarenja najboljih efekata za Društvo.

Preporuka, planiranju javnih nabavki pristupiti sustavno i definirati potrebe za cijelo razdoblje za koje se donosi, sukladno financijskom planu i na način propisan člankom 17. Zakona o javnim nabavama.

44. UTVRĐIVANJE POŠTIVANJA ZAKONA OD STRANE UPOSLENIH U DRUŠTVU

U toku revizije nismo uočili slučajeve nepoštivanja zakonskih odredbi u knjigovodstvu Društva, niti pri sastavljanju financijskih izvješća.

45. PRISTUP INFORMACIJAMA

Zakonski zastupnici Društva dali su nam sva potrebna objašnjenja i dokaze. Kao dio dokumentacije o vršenju revizije pohranili smo i pismo o izjavi odgovornosti zakonskih zastupnika za financijska izvješća Društva.

46. OSVRT NA POŠTIVANJA PRINCIPA NEOGRANIČENOG VREMENA POSLOVANJA

Naša odgovornost je da tijekom provođenja revizije financijskih izvješća ocijenimo da li je prihvatljiva procjena uprave da financijske izvještaje sastavi na osnovi pretpostavke vremenske neograničenosti poslovanja, kao i da razmotrimo postoje li događaji i okolnosti koji upućuju na veliku neizvjesnost glede vremenski neograničenog poslovanja, a koji bi trebali biti objavljeni u financijskim izvještajima.

Obvezni smo da ocijenimo procjenu uprave da Društvo nastavi poslovati u vremenski neograničenom roku, i to za razdoblje koje je koristila uprava, a koje ne može biti kraće od 12 mjeseci. Nakon provođenja odgovarajućih radnji kojima ocjenjujemo pretpostavku vremenske neograničenosti poslovanja, i razmatranja prikladnosti objava u financijskim izvještajima izrazili smo pozitivno mišljenje.

47. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANCE

Ugovor s dobavljačem Prointer ITSS d.o.o. Banja Luka licence za SAP softver je u raskidu.

Dana 11. travnja 2023. godine Uprava Društva je podnijela ostavku zbog prilagođavanja procesima transformacije i restrukturiranja elektroenergetskog sektora, te novih izazova koji se javljaju u procesu integriranja energetskog sektora BiH s regionalnim i tržištima Europske Unije i pomlađivanja kadrova.

Vlada Federacije je imenovala vršitelje dužnosti na period najduže godinu dana do kada treba izvršiti proceduru izbora Za v.d. generalnog direktora imenovan je dr. sc. Drago Bago dipl. ing. el., Robert Lesko za v.d. izvršni direktor za pravne poslove, Anabela Brekalo za v.d. izvršnog direktora za ekonomske

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

poslove, Dražen Zelenika za v.d. izvršnog direktora za proizvodnju el.energije, Ilija Bakalar za v.d.izvršnog direktora za distribuciju električne energije i Ivica Prskalo za v.d. izvršnog direktora za opskrbu el.energijom. Za novog člana Nadzornog odbora je imenovana gospođa Ružica Mikulić Mikulić umjesto Ive Vincetića koji je dao ostavku.

Na poslovanje i izvještavanje je u značajnoj mjeri utjecala inflacija i Mjere vlade FBiH za ograničenje rasta cijene električne energije za krajnje potrošače od maksimalno 20% što je značajnim dijelom utjecalo i na gubitak društva jer je društvo u određenim vremenskim periodima moralo prodavati struju znatno ispod nabavne cijene. Ne može se sa sigurnošću predvidjeti trajanje rata u Ukrajini, stope inflacije i Hidrometeorološka situacija u 2023.godini.

Prema našim saznanjima nije bilo (drugih) događaja nakon datuma sastavljanja bilance koji bi mogli imati utjecaj na prezentirana financijska izvješća. Izjašnjenje revizora o naknadnim događajima koji su mogli eventualno utjecati na izvršene iskaze u financijskim izvješćima poduzeća za revidirani period poslovanja nije neophodno niti može utjecati na revizorsko mišljenje.

48. SUDSKI SPOROVİ

Prema prethodno navedenom Izvješću o popisu nenaplativih sumnjivih i spornih potraživanja broj I-202/23 od 13. siječnja 2023. godine, koje sadrži podatke o svim kategorijama potraživanja i važne opise odnosnih poslovnih promjena, Društvo je utužilo 746 kućanstava i 176 ostalih potrošača, te pokrenulo ukupno 921 tužbu na iznos od 2.443 tisuće KM.

Prema istom dokumentu, nisu utužena potraživanja prema 232 kućanstva i 38 ostalih kupaca, s potraživanjima od 49 tisuća KM.

Ukupna rezerviranja za sudske sporove na dan 31. prosinca 2022. godine iznose 50.117.494 KM (31. prosinca 2021. godine 42.966.747 KM). Uprava smatra da je ovaj iznos dovoljan za podmirenje obveza po osnovu sudskih sporova.

49. FINANCIJSKI INSTRUMENTI I UPRAVLJANJE RIZICIMA**Upravljanje financijskim rizicima**

Kategorije financijskih instrumenata prikazane su kako slijedi:

	2022	2021
Financijska imovina		
Potraživanja od kupaca	90.968.490	119.069.757
Ostala financijska potraživanja	507.864	430.226
Novac i novčani ekvivalenti	910.139	35.072.175
Ostali kratkoročni financijski plasmani	138.565	55.663
Dani dugoročni zajmovi	9.573	19.593
Ukupno	92.534.631	154.647.414

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)**Financijske obveze po amortiziranom trošku**

Kratkoročni krediti uzeti u zemlji	27.450.815	8.511.905
Kratkoročni krediti uzeti u inozemstvu	25.350.251	26.665.485
Ostale kratkoročne financijske obveze	1.651.704	36.570
Obveze prema dobavljačima	25.956.148	33.758.532
Ostale obveze iz poslovanja	171.077	2.045.869
Ukupno	80.579.995	71.018.361

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima, pod standardnim uvjetima, određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu,
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente.

Financijski instrumenti koji se drže do dospijeća u normalnom poslovanju evidentirani su po trošku nabave ili neto iznosu umanjenom za otplaćeni dio. Fer vrijednost je određena kao iznos po kojem se financijski instrument može prodati trgovanjem između dobrovoljnih poznatih stranaka po tržišnim uvjetima, osim u slučaju prodaje pod prisilom ili radi likvidacije.

Na datum izvještavanja, iskazani iznosi novca i novčanih ekvivalenata, te kratkoročnih potraživanja približni su njihovim fer vrijednostima radi kratkoročnosti tih financijskih instrumenata, te zbog činjenice da navedena imovina i obveze u pravilu nose promjenjivu kamatnu stopu približnu tržišnoj.

Slično tomu, knjigovodstveni iznos povijesnog troška potraživanja i obveza na koje se primjenjuju uobičajeni komercijalni uvjeti kreditiranja također su približni njihovim fer vrijednostima.

Knjigovodstveni iznos obveza po kreditima aproksimira njihovu fer vrijednost budući da navedene obveze nose promjenjivu kamatnu stopu ili nose fiksnu kamatnu stopu koja je približna tržišnoj.

Upravljanje rizikom kapitala

Društvo upravlja svojim kapitalom kako bi osiguralo da Društvu i ovisnim društvima bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Odnos duga i glavnice na kraju izvještajnog razdoblja iznosio je:

	2022	2021
Financijska imovina		
Dug (dugoročni i kratkoročni krediti)	182.582.880	196.405.774
Novac i novčani ekvivalenti	910.139	35.072.175
Neto dug	183.493.019	231.477.949
Glavnica	714.176.877	795.251.900

Bilješke uz financijska izvješća (nastavak)

Dug je definiran kao obveza za kratkoročne kredite i zajmove, a kapital uključuje temeljni kapital, rezerve i zadržanu dobit.

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Uprava Društva prati financijske rizike koji se odnose na poslovanje Društva i njima upravlja putem internih izvještaja o rizicima u kojima su izloženosti analizirane po stupnju i veličini rizika.

Riječ je o tržišnim rizicima, koji uključuje valutni rizik, rizik fer vrijednosti kamatne stope i cjenovni rizik, zatim kreditnom riziku, riziku likvidnosti i kamatnom riziku novčanog toka. Društvo nastoji svesti učinke spomenutih rizika na najmanju moguću razinu. Društvo ne zaključuje ugovore o financijskim instrumentima, uključujući derivacijske financijske instrumente, niti njima trguje za spekulativne namjene.

Cjenovni rizik

Društvo posluje na domaćem tržištu i na međunarodnom tržištu. Uprava Društva na temelju tržišnih cijena određuje cijene svojih proizvoda i to zasebno za domaće te zasebno za inozemno tržište.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata promijeniti uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa u odnosu na kamatne stope primjenjive na financijske instrumente. Rizik kamatnih stopa kod tijeka novca je rizik da će troškovi kamata na financijske instrumente biti promjenjivi tijekom razdoblja. Društvo u ovom trenutku nije izloženo riziku promjene kamatnih stopa, obzirom da su krediti i kamatonosna imovina ugovoreni s fiksnom kamatnom stopom.

Kreditni rizik

Najveća kreditna izloženost je iskazana u bilanci u knjigovodstvenom iznosu svakog financijskog sredstva. Prema mišljenju Uprave, maksimalna izloženost odražava iznos potraživanja i druge kratkotrajne imovine umanjen za iznos priznatih umanjenja vrijednosti na datum Bilance.

Kreditni rizik se odnosi na rizik neispunjenja ugovornih obveza druge ugovorne strane, čime bi Društvo pretrpjelo financijske gubitke. Izloženost Društva i kreditni rejting strana s kojima se posluje se kontinuirano prate.

Valutni rizik

Društvo određene transakcije izvršava u stranoj valuti te je po tom pitanju izloženo rizicima promjene valutnih tečajeva.

Budući da je KM fiksno vezana za Euro (1 EUR = 1,955830 KM), Društvo nije značajno izloženo riziku promjene tečaja eura.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik suočavanja Društva s poteškoćama u podmirenju preuzetih obveza u trenutku njihovog dospijanja. Društvo je u prethodnim godinama upravljalo rizikom likvidnosti redovitim praćenjem dospijanja obveza, te održavanjem odgovarajućih iznosa gotovog novca.

50. OSVRT NA INTERNE KONTROLE

Jedna od faza prethodne revizije je revizija internih kontrola. Prethodna revizija bi se u pravilu trebala obavljati do datuma na koji se izdaju financijski izvještaji, a završna revizija nakon datuma izdavanja financijskih izvještaja. MRevS 400 definira interne kontrole kao cjelokupnost stajališta, svijesti i djelovanja uprave u odnosu na kontrolu i njenu važnost u Društvu.

Djelotvornost i uspješnost kontrole ovisi u uvjetima u kojima djeluje sustav internih kontrola, i to: filozofija i način upravljanja menadžmenta, organizacijska struktura društva, djelovanje interne revizije (ako postoji), kadrovske politike i raspodjele ovlasti i odgovornosti. Djelotvorna raspodjela ovlasti i odgovornosti u društvu usmjerena je na kontrolu rada jednog zaposlenika od strane drugog zaposlenika, čime se uspostavlja mehanizam za otkrivanje prevara i pogrešaka. MRevS 400 u točki 8. navodi slijedeće kontrolne postupke koje uspostavlja uprava radi provođenja usvojene politike, zaštite imovine, otkrivanja pogrešaka i prijevara, valjanosti i potpunosti računovodstvenih evidencija te pravodobne pripreme financijskih informacija:

- ***Odobranje, pregled i izvještavanje o usklađivanjima,***
- ***Provjera aritmetičke točnosti knjiženja,***
- ***Odobrenje i provjera dokumenata,***
- ***Ograničenje pristupa imovini i knjiženjima,***
- ***Usporedba i analiza financijskih rezultata s planiranim.***

U procesu revizije izradili smo radnu dokumentaciju i prikupili dokaze metodom ispitivanja i potvrđivanja (upiti zaposlenima i upravi, verifikacije i potvrđivanja), promatranjem (kontrolni propisi). Ispitali smo da li uopće postoji sustav internih kontrola, te da li taj isti sustav djeluje. Nakon što smo utvrdili postojanje ovog sustava u društvu ispitivali smo djeluje li sustav pomoću programa za ocjenu sustava internih kontrola. Ciljevi za ocjenu sustava interne kontrole i rezultati su sljedeći:

- Valjanost
- Potpunost
- Cut-off
- Autorizacija
- Procjena
- Klasifikacija
- Prijenos i sabiranje

51. OSVRT NA POREZNE ASPEKTE U DRUŠTVU

Društvo je obveznik plaćanja direktnih i indirektnih poreza. Stopa poreza na dobit iznosi 10%. Stopa poreza na dodanu vrijednost iznosi 17%.

52. ZAŠTITA OKOLIŠA

Osnova djelatnost Društva je proizvodnja, distribucija i opskrba električnom energijom. Navedene aktivnosti mogu utjecati na okoliš u smislu emisije u zemlju, vodu i zrak. Utjecaj djelatnosti Društva na okoliš nadzire Uprava te tijela nadležna za zaštitu okoliša.

Za sve hidroelektrane redovito se prate fizikalno-kemijski i biološki parametri voda s ciljem ostvarivanja nadzora nad stanjem kakvoće vode radi osiguranja neškodljivog i nesmetanog korištenja voda, zaštite zdravlja ljudi, životinjskog i biljnog svijeta i zaštite prirodnog okoliša.

53. NAČELO STALNOSTI POSLOVANJA

U skladu s Međunarodnim standardom revizije u kojem se razmatra načelo stalnosti, prilikom planiranja i izvršavanja postupaka revizije i ocjene dobivenih rezultata, revizor treba razmotriti ispravnost pretpostavke o načelu stalnosti poslovanja pravne osobe.

Iz poslovanja koje se nastavlja i u 2023. godini, razmatranja bitnijih odredbi aktualnih ugovora koji su u fazi realizacije, kao i planova za koje se intenzivno pripremaju uvjeti za realizaciju, revizor se u razumnoj mjeri uvjerio da princip stalnosti poslovanja nije narušen.

54. NEOVISNOST REVIZIJSKOG TIMA

U sklopu preliminarne aktivnosti ocijenili smo neovisnost revizijskog tima u odnosu na Društvo. U skladu s ovim zaključili smo da ne postoje određene zabrane koje bi nekog od članova revizorskog tima doveli u situaciju da ne može raditi reviziju. Također nismo utvrdili postojanje financijskog interesa u Društvu, niti zajmove ili slično od klijenta. Poslovne veze s klijentom tiču se samo revizije. Ne postoje obiteljske i osobne veze sa zaposlenima u Društvu. Nitko od naših zaposlenih nije radio u Društvu koje se revidira niti ima plan da u skorijoj budućnosti traži zaposlenje u Društvu. Nismo pružali niti financijske niti pravne usluge koje bi imale bitan utjecaj na rješavanje sudskih sporova. Nitko od zaposlenih u revizorskoj kući nije obavljao poslove u upravi društva. Nismo vršili nikakve ispravke u knjiženju. Nadalje, nema slučajeva u kojima je neko od zaposlenih u revizorskoj kudi primao poklone od klijenta. Cijena revizije nije znatno manja od prosječne tržišne, te odgovara trenutnom stanju u okruženju. Dokumente za rad revizije pripremali smo sami. Nitko od članova revizorskog tima nije pružao revizorske usluge koje bi znatno utjecale na rezultat revizije. Po samoprocjeni revizori posjeduju dovoljno stručnosti za obavljanje revizije na kvalitetan način. Nismo zastupali klijenta u pravnim sporovima i slično. Ne postoje osobna poznanstva koji bi doveli do narušavanja neovisnosti revizije. Također, nema straha od davanja objektivnog mišljenja i rada revizije s dovoljnim profesionalnim skepticizmom.

55. ZAKLJUČAK

Tijekom revizije nismo uočili činjenice koje bi za rezultat imale modifikaciju mišljenja revizora. Naglašavamo, da mi kao revizori nismo odgovorni da pregledamo sve transakcije provedene u Društvu tijekom godine, naročito one nematerijalne. Revizija se obavlja na temelju testova kontrola, testova detalja koji se obavljaju na temelju uzoraka i analitičkih procedura kojima se potvrđuje logičnost kretanja između pojedinih pozicija izvještaja i pravilna primjena računovodstvenih politika koje moraju biti u skladu s primjenjivim računovodstvenim okvirom. Svojim testiranjem nastojimo steći razumno, a ne apsolutno uvjerenje da financijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne navode nastale temeljem pogreške ili prijevare. Zbog toga, značajni i pogrešni navodi mogu ostati neotkriveni.

56. REVIZORSKI TIM

1. prof.dr.sc. Božo Vukoja dipl.oec.

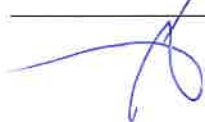
2. doc.dr.sc. Mirsada Murtić dipl.oec.

3. Kristina Vasilj dipl.oec.

4. mag.oec. Antonio Vukoja

5. dr.sc. Nedim Memić dipl.oec.

6. dr.sc. Milenko Krunić dipl.oec.

